

Program rozvoje obce Březina

Pro období 2021 - 2026

Obsah

1.	ANALYTICKÁ ČÁST	5
1	Obecná charakteristika.....	6
1.1	Území	6
1.2	Historie.....	7
2	Demografická charakteristika	8
2.1	Počet obyvatel	8
2.2	Porodnost a plodnost	10
2.3	Pohlaví a věk	11
2.4	Vzdělanostní a náboženská struktura	15
2.5	Populační projekce	21
3	Ekonomická charakteristika a trh práce.....	23
3.1	Ekonomické subjekty	23
3.2	Trh práce	25
4	Infrastruktura	30
4.1	Technická infrastruktura	30
4.2	Dopravní infrastruktura	32
4.3	Dopravní obslužnost.....	33
5	Vybavenost obce	35
5.1	Domy/Byty	35
5.2	Vzdělávací instituce	37
5.3	Zdravotnictví.....	38
5.4	Sociální služby.....	38
5.5	Bezpečnost a IZS	39
6	Životní prostředí a krajina v území	43
6.1	Charakteristika.....	43
6.2	Vodstvo	45
6.3	Ochrana životního prostředí	46
7	Cestovní ruch a volný čas.....	48
7.1	Trávení volného času	50
8	Správa obce Březina	52
9	Názory místních obyvatel.....	52
9.1	Dotazníkové šetření.....	52
9.2	Pocitová mapa	66

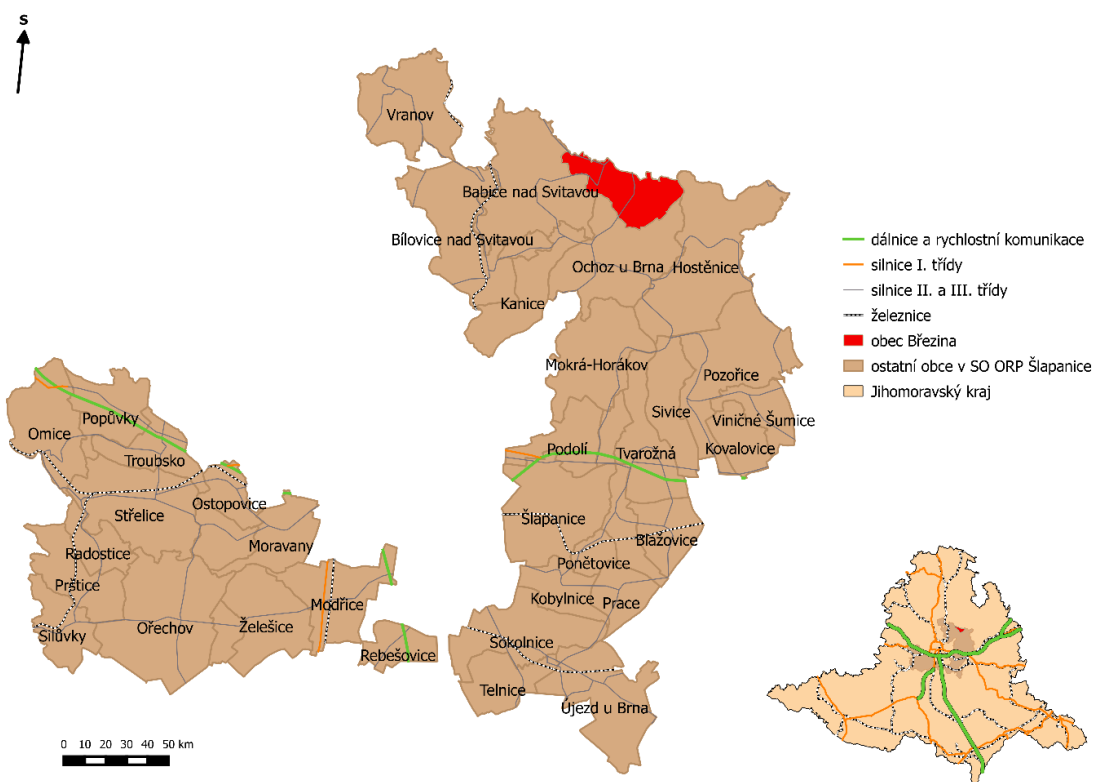
10	SWOT Analýza.....	67
2.	NÁVRHOVÁ ČÁST.....	68
2.1	Vize obce Březina.....	69
2.2	Strategické cíle a opatření.....	69
2.3	Projekty – akční plán obce.....	73
	Přílohy	74

1. ANALYTICKÁ ČÁST

1 Obecná charakteristika

1.1 Území

Obec Březina se rozprostírá v Jihomoravském kraji, 20 km severovýchodně od Brna v turisticky atraktivním prostředí Moravského krasu. S počtem obyvatel 1 088 patří do čtvrté nejmenší velikostní kategorie (1000 - 1 999 obyvatel) obcí. Celková rozloha obce představuje 683 ha, čímž se Březina řadí k menším v republice (průměrná plošná velikost obcí je v ČR 802 ha). První písemná zmínka pochází z roku 1365.

Obrázek 1 Obecná poloha Březiny v rámci SO ORP Šlapanice a Jihomoravského kraje.

Zdroj: ArcČR 500 3.2

Z hlediska administrativního členění se obec skládá ze dvou katastrálních území – Březina u Křtin a Proseč u Březiny. Celá obec náleží do správního obvodu obce s pověřeným obecním úřadem (SO POÚ) a správního obvodu obce s rozšířenou působností (SO ORP) Šlapanice s výkonem působnosti v Brně. Spolu s okolními obcemi je Březina součástí Místní akční skupiny (MAS) Moravský kras. Jedná se o nezávislé společenství občanů, neziskových organizací, veřejného i soukromého sektoru spolupracujících na rozvoji venkova metodou LEADER s cílem zlepšování kvality života a životního prostředí ve venkovských oblastech.

Dle Politiky územního rozvoje ČR (2015) je území obce součástí rozvojové oblasti OB 3 Metropolitní oblast Brno. Jedná se o „území ovlivněné rozvojem dynamikou krajského města Brna s velmi silnou koncentrací obyvatelstva a ekonomických činností, které mají z velké části i mezinárodní význam. Rozvojevě podporujícím faktorem je dobrá dostupnost jak dálnicemi a rychlostními silnicemi, tak I. tranzitním železničním koridorem; sílí mezinárodní kooperační svazky napojují oblast zejména na prostor Vídně a Bratislavy.“

1.2 Historie

Dnešní Březinu tvoří dvě bývalé samostatné obce – Březina a Proseč. Jména obou obcí svědčí, že tyto osady vznikaly v původně lesním prostředí. První kolonizátoři mýtili les a zakládali usedlosti. Březina vznikla na místě výskytu bříz. Podobné názvy nesou i okolní vesnice: habr – Habrůvka, buk - Bukovina a Bukovinka. Jméno Proseč se odkazuje na lesní proseky, tedy mýcení lesa, které dalo prostor pro vznik osady.

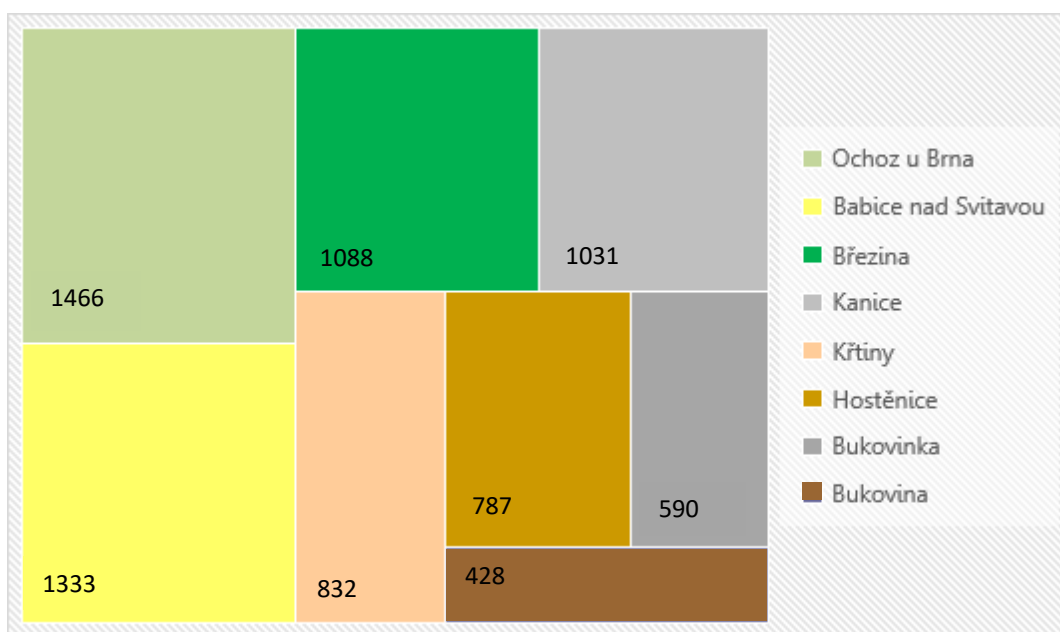
Obec Březina se v písemných záznamech vzpomíná poprvé v roce 1365. Tehdy náležela Čeňkovi Krušiny z Lichtenburka, pána hradu Ronova. Po zániku hradu Ronova v 15. století se Březina stala součástí novohradského panství, později v roce 1604 přešla pod správu pánů z Pozořic. Do roku 1850 měl na starosti správu obcí rychtář, pudmistr a dva konšelé. Rychtář v úředních věcech nosil vždy ozdobnou hůl. Pudmistr byl odpovědný za obecní hospodářství, vybírání daní a dávek a jejich odvod vrchnostenskému úřadu. Konšelé byli ku pomoci rychtáři a pudmistrovi. Od roku 1850 byli voleni starostové. Hlavní náplní nové obecní správy byla výstavba cest do polí, lesů a okolních vesnic. Hospodářsky obec prosperovala hlavně z příjmů z obecního lesa, nájmu polí, z příspěvku usedlíků a z příspěvku velkostatku z jeho lesa v katastrálním území obce.

Vyhláškou Ministerstva vnitra ze dne 7. prosince 1950, č. 708/1950 Sb., ve smyslu ustanovení zákona č. 266/1950 Sb., došlo k sloučení obcí Proseč a Březina v jeden správní celek pod společným názvem „Březina“, z obvodu správního a soudního okresu Brno-venkov byla přikázána do správního a soudního okresu Blansko. V roce 2007 byla obec na základě výsledku občanského referenda znovu přiřazena k okresu Brno-venkov.

2 Demografická charakteristika

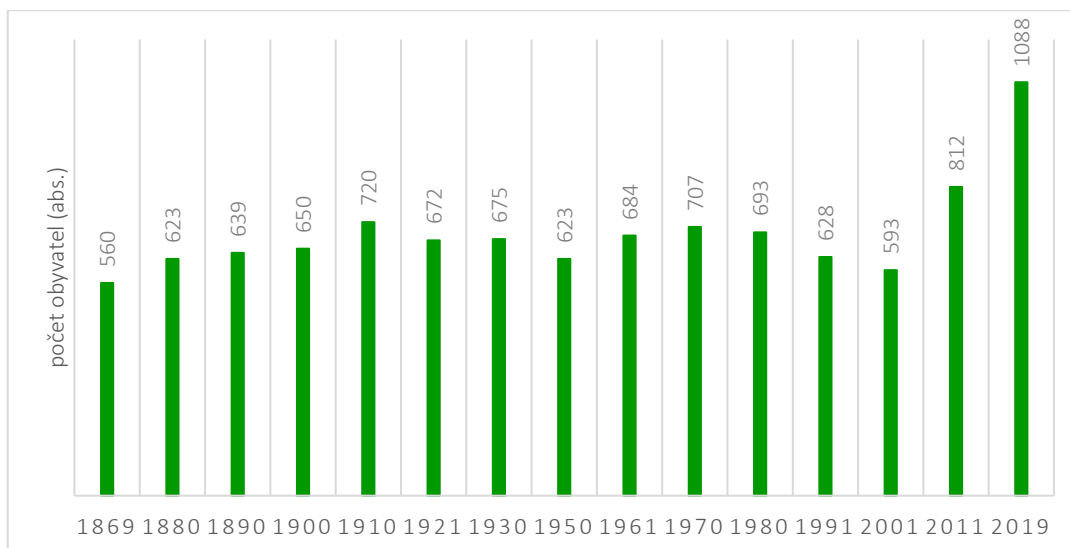
2.1 Počet obyvatel

Na základě údajů Českého statistického úřadu žilo na území obce Březina k 31. 12. 2018 celkem 1088 obyvatel. Při porovnání počtu obyvatel s ostatními obcemi v SO ORP Šlapanice patří Březina k menším v správním obvodu (24. místo ze 41 obcí). Pokud ji však porovnáme s přilehlými obcemi, s nimiž sdílí společnou hranici, řadí se Březina k větším ve svém okolí, viz následující obrázek.

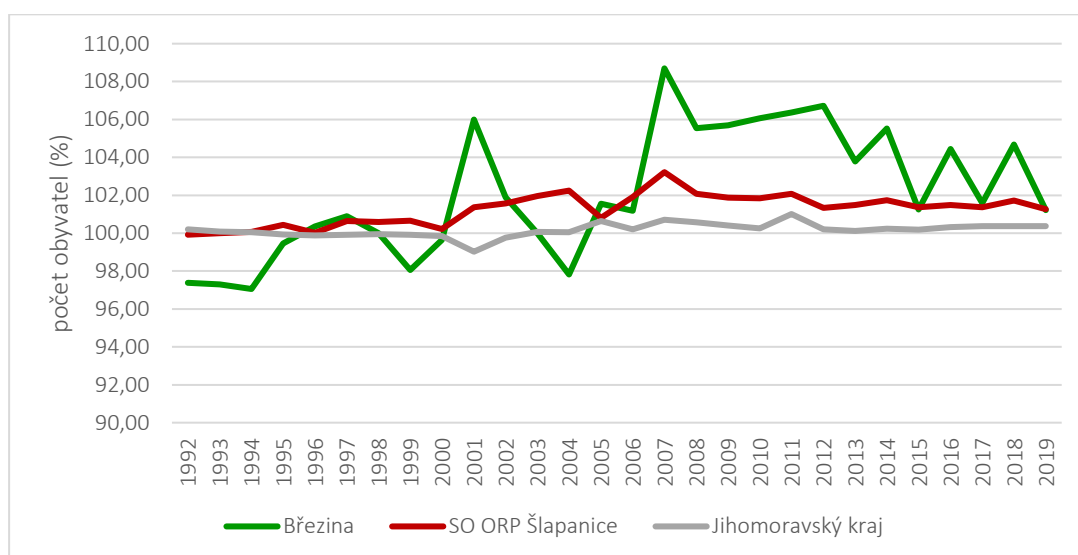
Obrázek 2 Porovnání populační velikosti Březiny a okolních obcí k 31. 12. 2019, zdroj: Český statistický úřad, czso.cz

Na základě dat ze Sčítání lidu, domů a bytů prováděného již od roku 1869 s pravidelností každých deset let je možné studovat historický vývoj počtu obyvatel. Při pohledu na obr. 3 je patrný kontinuální růst populační velikosti Březiny. Odchylku tvoří roky 1920 a 1950, kdy pokles obyvatel nastal důsledkem válečných událostí. V následujícím období je možné sledovat rychlý nárůst zejména v 60. letech podpořen populační politikou státu a vlnou tzv. Husákových dětí. Ačkoliv na přelomu milénia počty obyvatel klesají v souvislosti se změnami politicko-ekonomického prostředí, poslední sledované období je doprovázeno intenzivním nárůstem počtu obyvatel.

Obrázek 3 Vývoj počtu obyvatel v obci Březina v letech 1869 – 2011, zdroj: Český statistický úřad, czso.cz

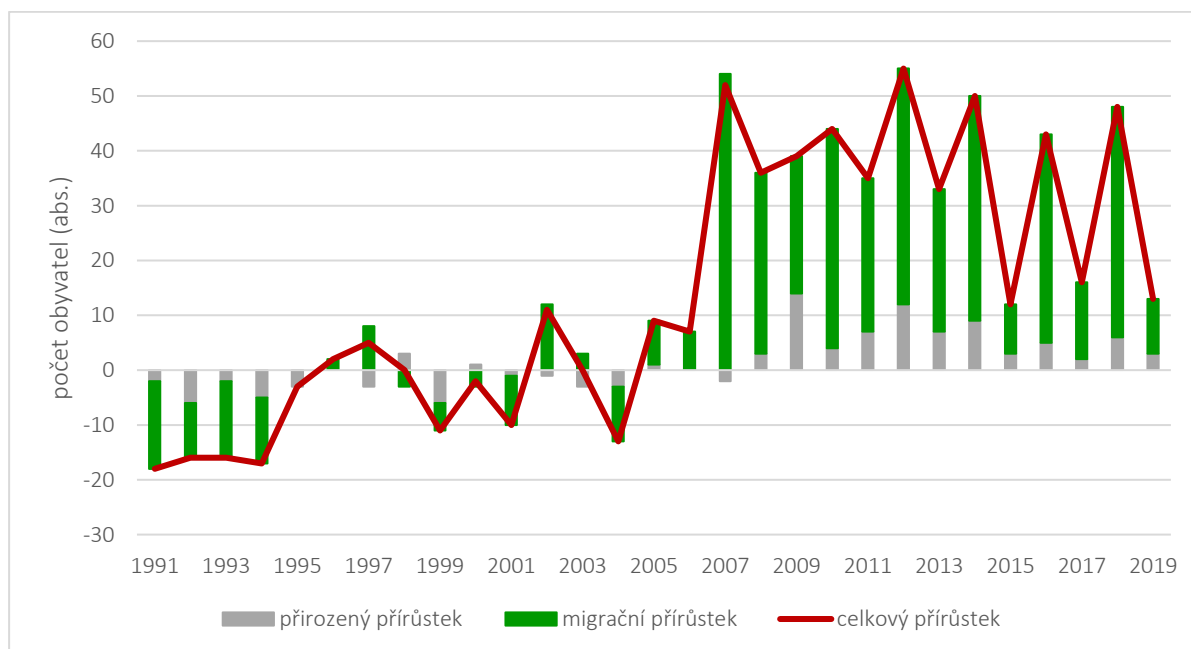
V posledních dvou dekadách se počet obyvatel v Březině intenzivně proměňoval. V období od roku 1991 až 2004 možno sledovat trend poklesu počtu obyvatel (609 obyvatelů v roce 1991 x 582 obyvatelů v roce 2004), avšak meziroční změna představuje rozdíl maximálně dvě desítky obyvatel. Od roku 2005 dochází ke kontinuálnímu nárůstu počtu obyvatel žijících v Březině, především díky migraci a její atraktivitě jako suburbanizačního zázemí města Brna. Tento trend je možné pozorovat i v celém SO ORP Šlapanice, který eviduje od roku 2005 rovněž soustavný přírůstek obyvatelstva. V Jihomoravském kraji je v průběhu celého sledovaného období počet obyvatel stabilní a ke změnám dochází pouze v jednotkách procent. Úplné srovnání populačního vývoje přináší následující graf.

Obrázek 4: Vývoj počtu obyvatel v obci Březina, SO ORP Šlapanice a Jihomoravském kraji od roku 1991 do roku 2018, zdroj: Český statistický úřad, czso.cz

Obr. 5 reflektuje vývoj přirozeného, migračního a celkového přírůstku v obci Březina. Hodnoty odrážejí populační vývoj, kdy v první polovině sledovaného období převažuje úbytek obyvatelstva

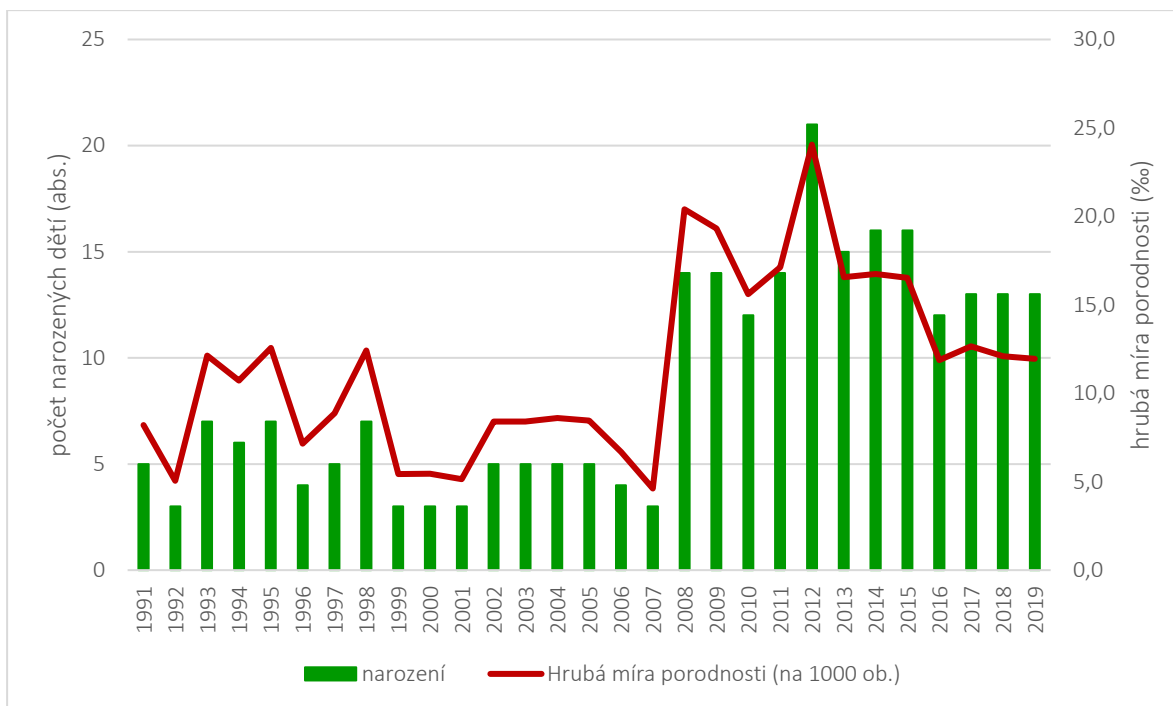
způsobený stěhováním i přirozenou měnou. Od roku 2005 však Březina populačně roste díky kladnému přirozenému i migračnímu přírůstku. Růst obyvatelstva se promítl i do prostorového rozvoje území – obec aktivně přistoupila k podpoře nové výstavby, čímž vzniklo několik nových ploch pro bydlení. Přírůstek stěhováním navíc kladně přispívá k aktivizaci místních obyvatel a obohacuje tak společenské dění v obci.

Obrázek 6: Přirozený, migrační a celkový přírůstek v obci Březina mezi lety 1991 až 2019, zdroj: Český statistický úřad, czso.cz

2.2 Porodnost a plodnost

Při posuzování údajů týkajících se porodnosti a plodnosti je vhodným ukazatelem počet živě narozených dětí. V Březině se jejich počet až do roku 2007 pohyboval pouze v jednotkách – nejméně narozených bylo v letech 1992, 1999-2001 a 2007, celkem šlo o tři děti. Nízké počty narozených souvisejí se změnou demografického chování, kdy vlivem politickoeconomické transformace společnosti dochází ke změně životního stylu, odkladu mateřství a preferenci modelu rodiny s nižším počtem dětí. Od roku 2008 počty narozených rostou, maxima dosáhly v roce 2012, kdy v obci přibýlo 21 dětí. V současnosti je tedy vývoj porodnosti a plodnosti v obci příznivý a do budoucna možno očekávat další nárůst.

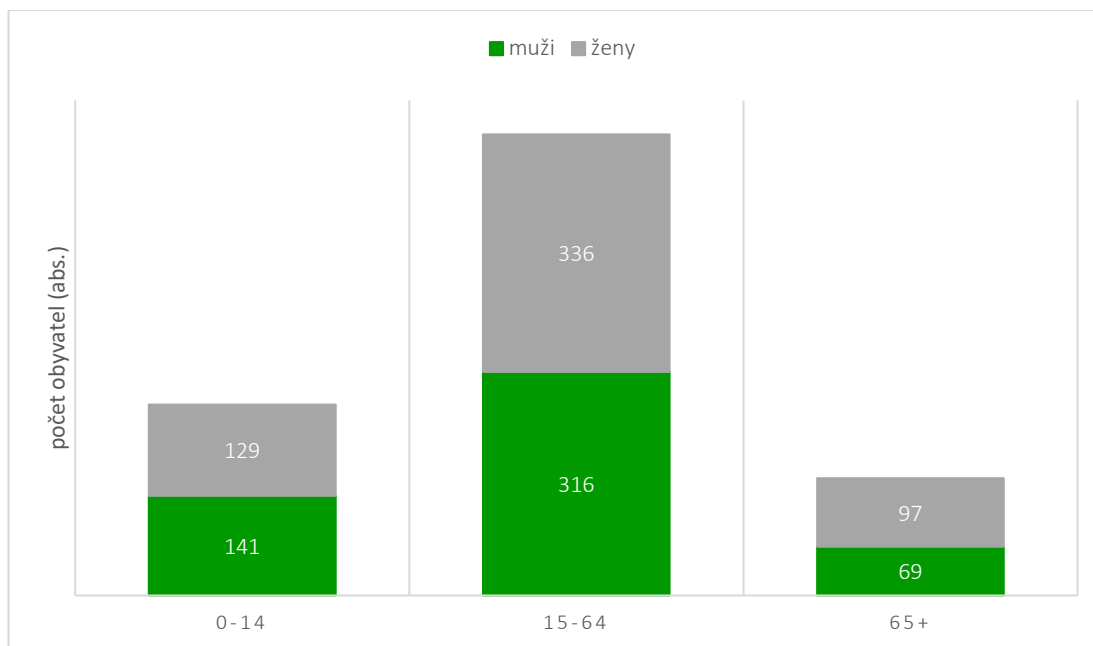

Obrazek 7 Vývoj počtu narozených a hrubé míry porodnosti v obci Březina v letech 1991 – 2019, zdroj: Český statistický úřad, czso.cz

Dalším ukazatelem reflektujícím stav porodnosti je hrubá míra porodnosti. Jedná se o propočtení živě narozených dětí na 1000 obyvatel v daném roce (tzv. střední stav obyvatel). Největší nárůst hrubé míry porodnosti je možné sledovat mezi roky 2007 a 2008, který je způsoben reprodukčním chováním populačně silných ročníků ze 70. let na jedné straně a migračním přírůstkem na straně druhé. Právě příliv obyvatel byl v roce 2007 nejvyšší. S mírným poklesem hrubé míry porodnosti v roce 2010 (jeden z důsledků globální hospodářské krize) má ukazatel nadále rostoucí charakter, čímž se obec profiluje jako atraktivní pro mladé obyvatele zakládající rodiny.

2.3 Pohlaví a věk

V roce 2019 žilo v obci Březina 526 mužů a 562 žen. Zastoupení pohlaví v jednotlivých věkových kategoriích je však proměnné. V dětské věkové skupině mírně převládají chlapci, což odpovídá současnému republikovému trendu, kdy se rodí víc chlapců. V populačně nejpočetnější produktivní skupině je podíl téměř vyrovnaný – 49,1 % mužů a 51,9 % žen. V postproduktivní věkové skupině zase převládá ženské pohlaví – 57,4 % žen proti 42,6 % mužům, což je dáno vyšší nadějí dožití u ženské populace (v roce 2018 byla naděje dožití při narození 76,1 let u mužů a téměř o šest let vyšší u žen – 81,9 let).

Obrázek 8 Zastoupení pohlaví v dílčích věkových skupinách v obci Březina v roce 2019, zdroj: Český statistický úřad, czso.cz

Obec Březina má v současnosti progresivní složení obyvatelstva, kdy dětská předproduktivní složka převládá nad postproduktivní. Při srovnání uvedených kategorií s hierarchicky nadřazenými celky se jedná o pozitivní jev a proces stárnutí populace (kterému v současné době čelí většina států Evropy včetně České republiky) není tak markantní. Při pohledu na tab. 1 je možné vidět konkrétní odlišnosti – zatímco v Březině tvoří dětská složka téměř čtvrtinu obyvatelstva, v Jihomoravském kraji je to necelých patnáct procent a naopak, převládá obyvatelstvo starší 65 let. Při pokračujícím vývoji přirozeného i migračního přírůstku možno předpokládat udržení současného trendu a příznivé věkové složení obyvatel v Březině i v dalším období.

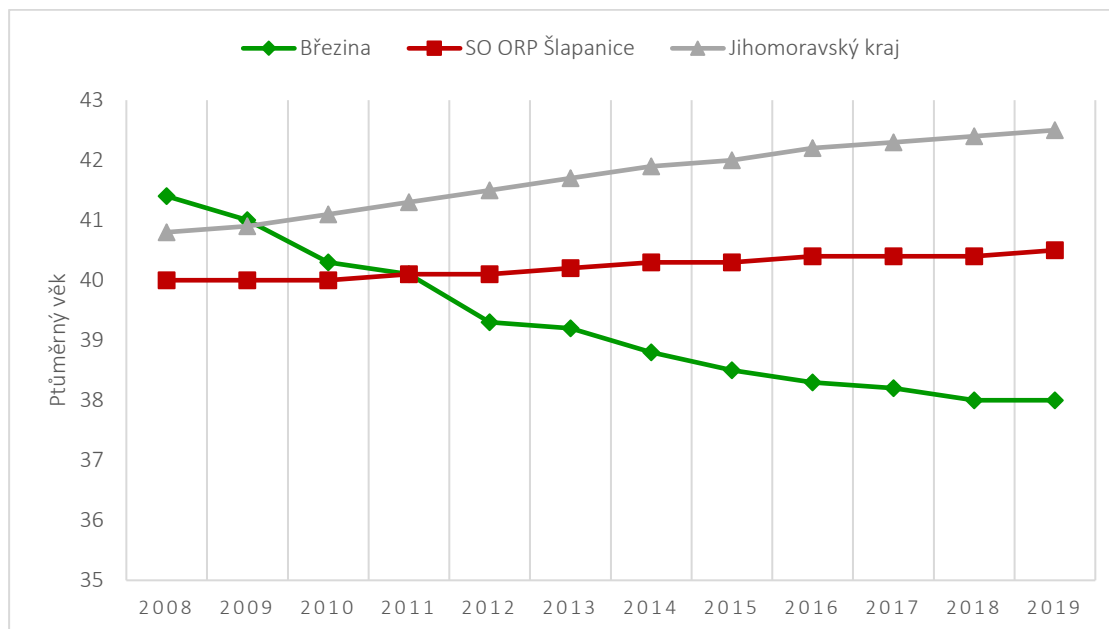
Tabulka 1 Věkové složení obyvatel v obci Březina, SO ORP Šlapanice a Jihomoravském kraji v roce 2019

území	0-14		15-64		65+		Průměrný věk
	abs.	rel. (%)	abs.	rel. (%)	abs.	rel. (%)	
Březina	270	24,8	652	59,9	166	15,3	38,0
SO ORP Šlapanice	13 524	19,2	44 326	63,0	12 564	17,8	40,5
Jihomoravský kraj	191 600	16,1	761 769	63,9	238 620	20,0	42,5

zdroj: Český statistický úřad, czso.cz

Přírůstek obyvatel stěhováním a s ním související atraktivita Březiny pro mladé obyvatele zakládající rodiny mají za následek snižování průměrného věku v obci. Zatím, co na začátku sledovaného období

byl průměrný věk v porovnání s hodnotami v SO ORP Šlapanice a Jihomoravském kraji nejvyšší, v průběhu desetiletí dochází k jeho soustavnému snižování. Do budoucna je proto nevyhnutelné reflektovat rostoucí podíl dětské složky obyvatelstva na nastavení kapacit vzdělávacích zařízení či na možnostech trávení volného času ve snaze vybudovat v nejmladších obyvatelích místní cítění a vytvořit tak vhodné předpoklady pro jejich budoucí usazení v obci.

Obrázek 9 Vývoj průměrného věku v obci Březina, SO ORP Šlapanice a Jihomoravském kraji v letech 2008 – 2019, zdroj: Český statistický úřad, czso.cz

Dalším ukazatelem reflektujícím věkové složení populace je index stáří, udávající podíl obyvatel starších 65 let na počtu obyvatel ve věku 0-14 let. Pokud je hodnota nižší než 100, převládá dětská složka obyvatelstva nad postproduktivní. V případě, že je výsledná hodnota indexu vyšší než 100, dochází k procesu demografického stárnutí, jelikož se na složení obyvatelstva více podílejí obyvatelé starší 65 let. Uvedená situace je přítomná v Jihomoravském kraji, naopak, v SO ORP Šlapanice a v obci Březina je situace příznivější a díky kladnému přirozenému přírůstku dochází k omlazení populace.

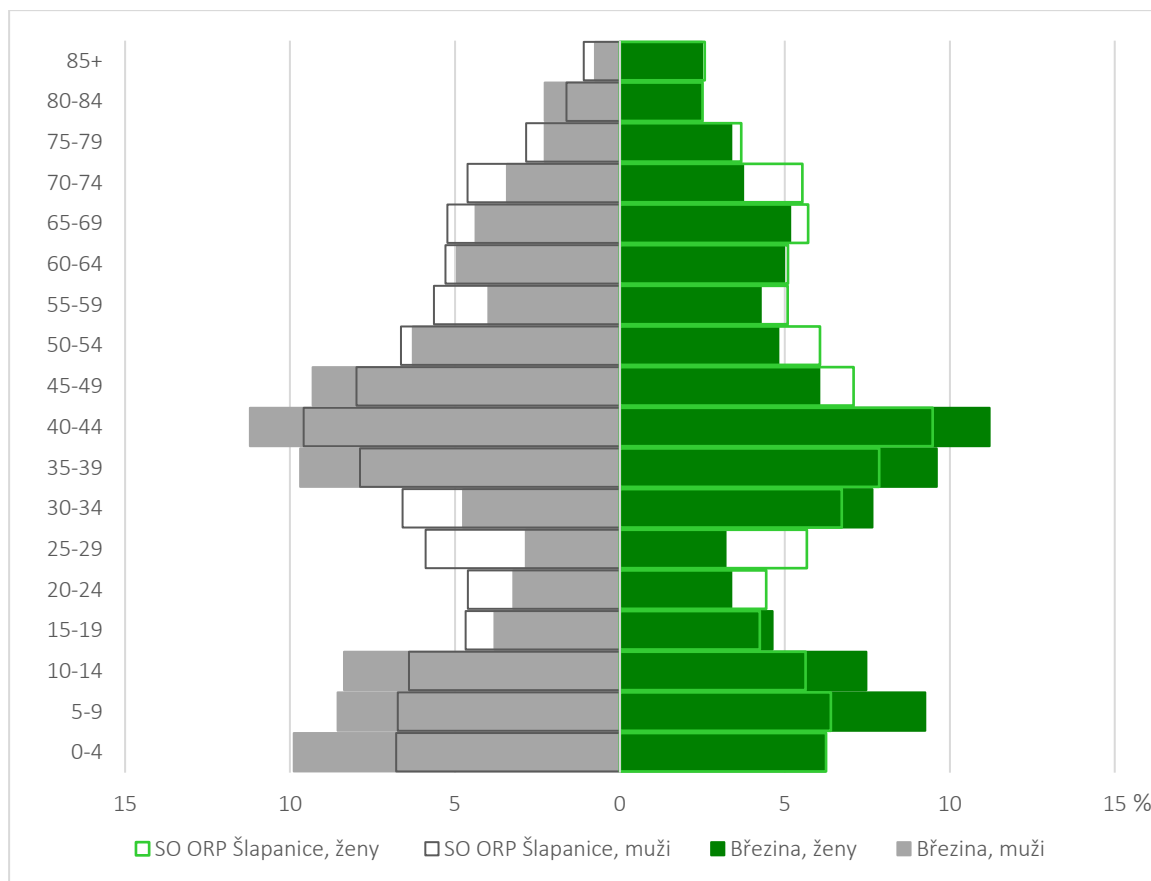
Index ekonomického zatížení značí počet obyvatel v před – a postproduktivním věku na 100 obyvatel ekonomicky aktivních. Čím je jeho hodnota vyšší, tím více se na věkovém složení obyvatelstva podílejí osoby ekonomicky závislé. V případě obce Březina je možné sledovat postupné snižování indexu ekonomického zatížení v čase, což indikuje příznivý stav, porovnáme-li situaci s hierarchicky vyššími správními celky. Index je však nutné interpretovat s rezervou, jelikož v samotné produktivní složce obyvatelstva jsou přítomny rovněž osoby ekonomicky neaktivní (studující, nezaměstnaní, na rodičovské dovolené apod.)

Tabulka 2 Index stáří a index ekonomického zatížení v obci Březina, SO ORP Šlapanice a Jihomoravském kraji v letech 2014 - 2019

Index stáří				Index ekonomického zatížení		
rok	Březina	SO ORP Šlapanice	Jihomoravský kraj	Březina	SO ORP Šlapanice	Jihomoravský kraj
2014	76,1	95,7	121,2	58,8	52,8	49,6
2015	70,0	94,2	122,0	61,6	54,3	51,1
2016	65,4	94,6	122,9	64,7	55,7	52,6
2017	61,8	94,3	123,5	64,6	57,1	54,0
2018	61,6	92,8	123,6	65,4	58,1	55,3
2019	61,5	92,9	124,5	66,9	58,9	56,5

zdroj: Český statistický úřad, czso.cz

Na věkovém složení populace Březiny i SO ORP Šlapanice je přítomna značná nevyváženost jednotlivých kohort (viz obr. 10). Celkový tvar věkové pyramidy je ovlivněn řadou politických, ekonomických, či sociálních změn projevujících se na demografickém vývoji obce. Nejvíce zastoupenými jsou skupiny 35–39 let a 40–44 let, které reprezentují populačně silné ročníky narozené v 70. letech 20. století podporované pronatalitní politikou minulého režimu. Kromě zmíněných skupin se na celkovém počtu obyvatel Březiny významněji podílejí nejmladší věkové skupiny (0–4 resp. 5–9 let), v souvislosti s přílivem mladých obyvatel zakládajících rodiny (důsledek procesu suburbanizace). Nejméně zastoupenou složkou je kromě nejstaršího obyvatelstva věková skupina 20–24, resp. 25–29 let. Uvedené skupiny jsou charakteristické vysokou migrací zejména do měst související se zahájením samostatného života (odchod od rodičů, zaměstnání, studium).

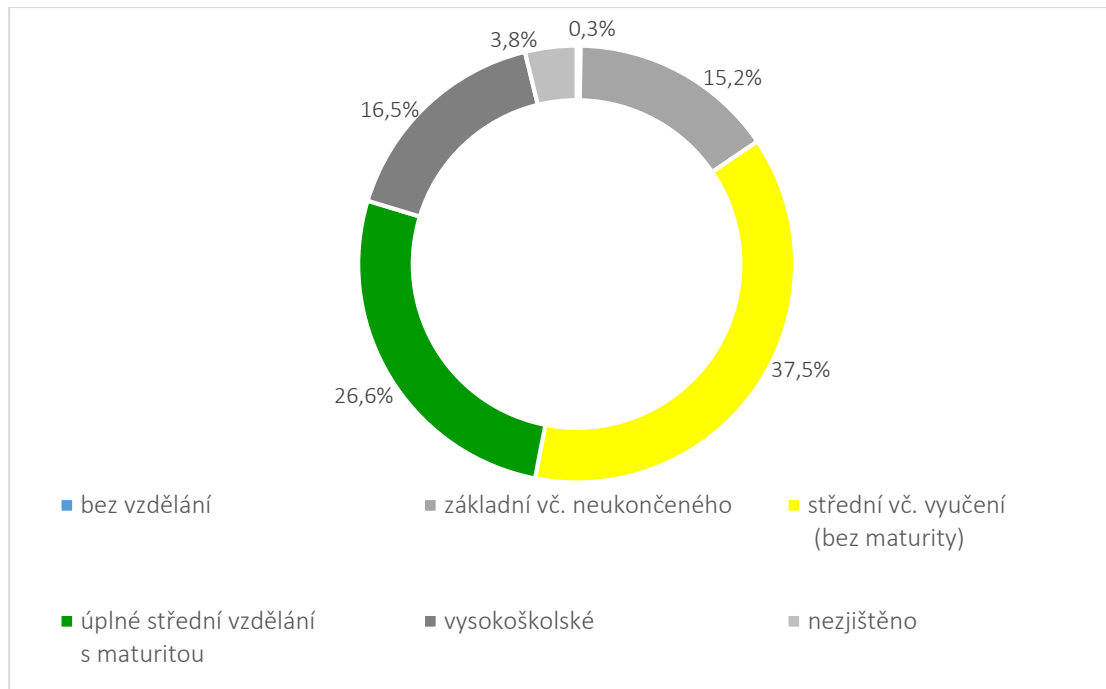
Obrázek 10 Populační pyramida obce Březina a SO ORP Šlapanice v roce 2019, zdroj: Český statistický úřad, czso.cz

Široká základna pyramidy v podobě významného zastoupení dětí v populaci evokuje příznivý vývoj v budoucím období, kdy se uvedené kohorty přesunou do produktivního věku a dostatečně nahradí silné populační ročníky narozené v 70. letech 20. století. Ty se budou naopak přesouvat do důchodového věku a zvýší se podíl obyvatel ve věku 65+ na celkové populaci Březiny. Při současném trendu stále rostoucí naděje dožití je možné očekávat celkově větší zastoupení seniorů a populace Březiny je tak vystavena riziku demografického stárnutí. Možným řešením je pokračování současného trendu kladného přirozeného přírůstku a stabilita úhrnné plodnosti k udržení početného stavu obyvatelstva.

2.4 Vzdělanostní a náboženská struktura

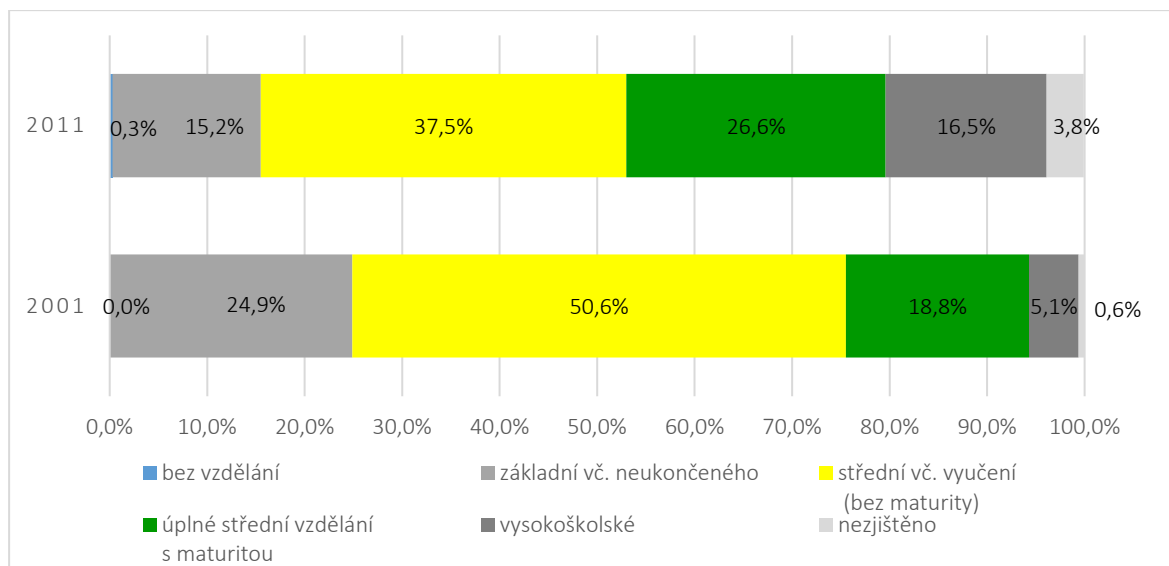
Na základě výsledků ze Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 bylo v Březině nejpočetněji zastoupeno obyvatelstvo s nejvyšším dosaženým vzděláním středním bez maturity – 37,5 %. Druhou nejzastoupenější složkou tvořili obyvatelé se středním vzděláním s maturitou (26,6 %), následovány vysokoškolsky vzdělanými (16,5 %). Vzhledem k datu provádění cenzu je však pravděpodobné, že současný podíl dílčích kategorií je odlišný. Změna je očekávána především v nárůstu podílu VŠ

vzdělaných, vzhledem k současnému kladnému migračnímu přírůstku souvisejícím s procesem suburbanizace. Mechanický pohyb obyvatelstva a přírůstek stěhováním v Březině probíhá z jádrové oblasti města Brna, kde je přirozená koncentrace vysokých škol a pracovních příležitostí vyžadujících vysokoškolské vzdělání.

Obrázek 11 Nejvyšší dosažené vzdělání v obci Březina, zdroj: SLDB 2011

Při porovnání dat o nejvyšším dosaženém vzdělání ze Sčítání lidu, domů a bytů mezi roky 2001 a 2011 dochází k proměnám mezi jednotlivými kategoriemi. Obecně lze říct, že úroveň nejvyššího dosaženého vzdělání roste – zatímco v cenzu v roce 2001 až ¾ obyvatel Březiny dosáhlo vzdělání základní nebo vyučení, v roce 2011 se tento podíl snížil na polovinu (52,7 %). Nejvíc vzrostl podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel (o 11,4 p. b.), také se však významněji zvýšil i počet s nezjištěným nejvyšším vzděláním – téměř 4 % obyvatel Březiny neuvedlo v otázce vzdělání odpověď.

Obrázek 12 Vzdelanostní struktura obyvatel v obci Březina v letech 2001 a 2011, zdroj: SLDB 2001, SLDB 2011

Podíváme-li se na porovnání úrovně vzdělanosti Březiny s hierarchicky nadřazenými celky, lze konstatovat, že obec Březina se výrazně neodchyluje od hodnot vyšších správních celků. Významnější rozdíl nastává v podílu osob s nejvyšším dosaženým vzděláním vyučení – v obci Březina je zhruba o pět procentních bodů vyšší než v SO ORP Šlapanice a Jihomoravském kraji. Mírný rozdíl je také možné pozorovat v kategorii SŠ s maturitou – v Březině dosahuje 26,6 % což je míň než na úrovni správního obvodu Šlapanice (31,1 %) a v Jihomoravském kraji (29,6 %). Pozitivně si obec vede při porovnání podílu VŠ vzdělaných, kde jsou hodnoty všech územních jednotek téměř vyrovnány.

Tabulka 3 Vzdelanostní struktura v obci Březina, SO ORP Šlapanice a Jihomoravském kraji v roce 2011

obyvatelstvo ve věku	Březina		SO ORP Šlapanice		Jihomoravský kraj	
	abs.	rel. (%)	abs.	rel. (%)	abs.	rel. (%)
15+	677	100	52 828	100	1 000 714	100
bez vzdělání	2	0,3	173	0,3	3 813	0,4
základní vč. neukončeného	103	15,2	8 214	15,5	175 879	17,6
střední vč. vyučení (bez maturity)	254	37,5	16 944	32,1	323328	32,3
úplné střední vzdělání s maturitou	180	26,6	16 434	31,1	296 514	29,6
vysokoškolské	112	16,5	9 133	17,3	159 365	15,9
nezjištěno	26	3,8	1 930	3,7	41 815	4,2

zdroj: SLDB 2011

V Březině se dle výsledků Sčítání lidu, domů a bytů hlásilo k věřícím 34,9 % obyvatelstva. Čtvrtina (25,4 %) obyvatelstva nevyznává náboženskou víru a až 39,8 % obyvatel nevedlo žádnou odpověď. Z 224 obyvatel hlásících se k církvi či náboženské společnosti se 88,5 % přiřazuje k římskokatolické církvi, 4,1 % k církvi českobratrské evangelické. V nižším zastoupení (méně než 2 %) se v Březině obyvatelé hlásí k církvi řeckokatolické, českobratrské evangelické, či pravoslavné církvi v českých zemích.

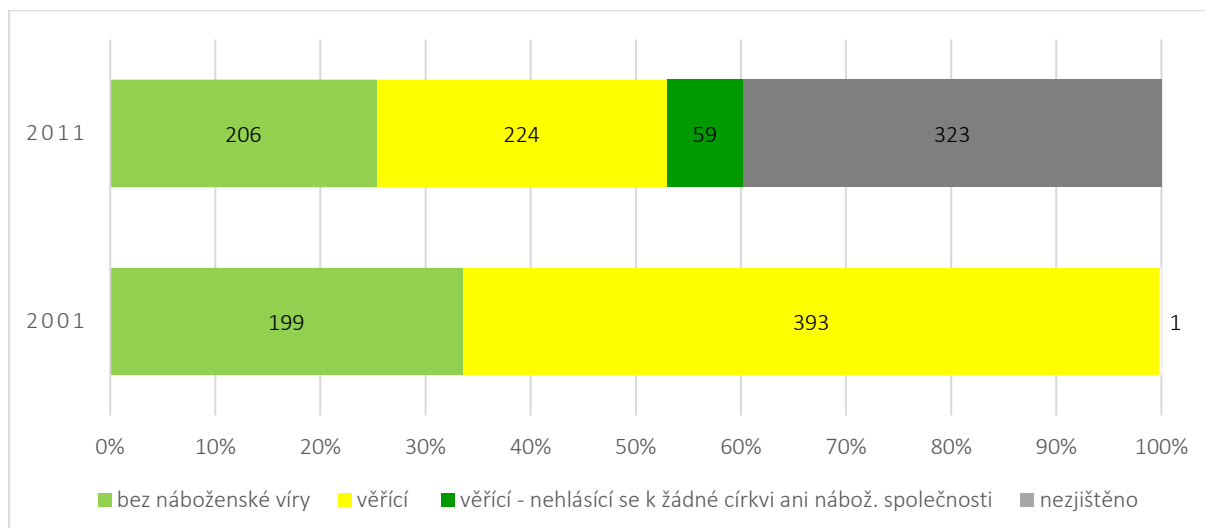
Tabulka 4 Struktura obyvatel obce Březina, SO ORP Šlapanice a Jihomoravského kraje dle náboženské víry v roce 2011

území	bez náboženské víry	věřící - hlásící se k církvi, náboženské společnosti	Církev československá husitská	Církev řeckokatolická	Církev římskokatolická	Českobratrská církev evangelická	Pravoslavná církev v českých zemích	ostatní	věřící - nehlásící se k žádné církvi ani nábož. společnosti	neuveдено
Březina	25,4	27,6	0,5	0,9	88,5	4,1	1,8	4,1	7,3	39,8
SO ORP Šlapanice	28,3	23,5	1,9	0,6	91,5	1,9	0,8	3,4	7,8	40,4
Jihomoravský kraj	28,9	20,7	1,7	0,5	86,7	2,7	0,8	8,4	8,0	42,4

zdroj: SLDB 2011

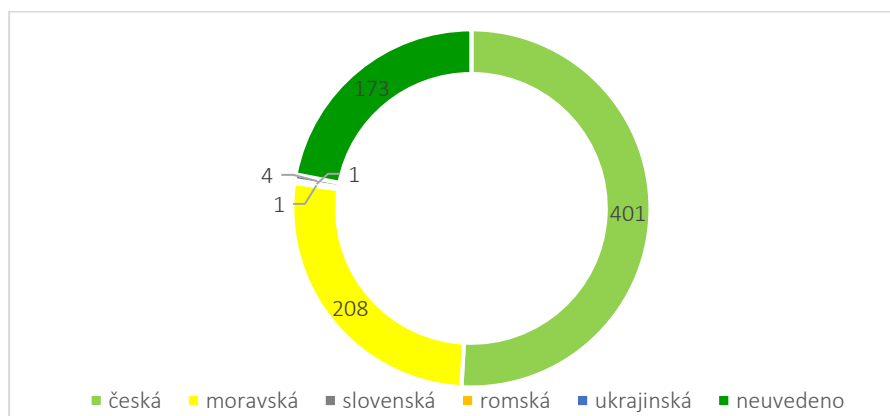
V komparaci s vyššími územními celky je dle tabulky 4 nejvyšší počet věřících právě v Březině. V SO ORP Šlapanice i v Jihomoravském kraji kromě obyvatel bez náboženské víry roste i podíl obyvatel, kteří nevedli v otázce víry odpověď. Současně možno sledovat vyšší pluralitu zastoupených náboženství – odpověď „ostatní“ tvoří v Březině 4,1 %, zatímco v Jihomoravském kraji je hodnota dvounásobná (8,4 %).

Počet věřících dosahoval vyšších hodnot v Sčítání z roku 2001. K náboženství se hlásilo až 66,3 %, přičemž naprostou většinu tvořili obyvatelé hlásící se k římskokatolické církvi – 98,5 %. Pokles počtu věřících a prohlubování procesu tzv. ateizace je v přetrvávající trend v celé republice související se změnou životního stylu, globalizací či konzumním způsobem života. Také míra nezjištěných odpovědí je nižší – pouze jeden obyvatel nevedl v roce 2001 příslušnost k náboženskému vyznání, zatímco v roce 2011 tvořili nezjištěné odpovědi až 323 osob, tedy víc než třetina obyvatelstva.

Obrázek 13 Náboženská struktura obce Březina v roce 2001 a 2011, zdroj: SLDB 2001 a 2011

Nejzastoupenější národností byla v Březině dle výsledků Sčítání v roce 2011 česká národnost (50,9 %) následovaná moravskou národností (26,4 %). Dalšími zastoupenými národnostmi jsou ukrajinská, slovenská a romská, avšak přítomné jsou pouze v jednotkách obyvatel. Národnostní složení populace Březiny tedy možno považovat za homogenní, nutno je však podotknout, že téměř čtvrtina (22 %) obyvatelstva nevedla ve Sčítání odpověď. Skutečné zastoupení jednotlivých národností se tak může lišit.

Obrázek 14 Národnostní složení obyvatel obce Březina v roce 2011, zdroj: SLDB 2011

Národnostní složení Březiny v porovnání s SO ORP Šlapanice a Jihomoravským krajem vykazuje podobné rysy – i v hierarchicky vyšších územních celcích převažuje národnost česká následovaná národností moravskou. Významněji je zastoupena národnost slovenská, v Jihomoravském kraji saturována především pohraničními oblastmi, v SO ORP Šlapanice je její zastoupení ovlivněno

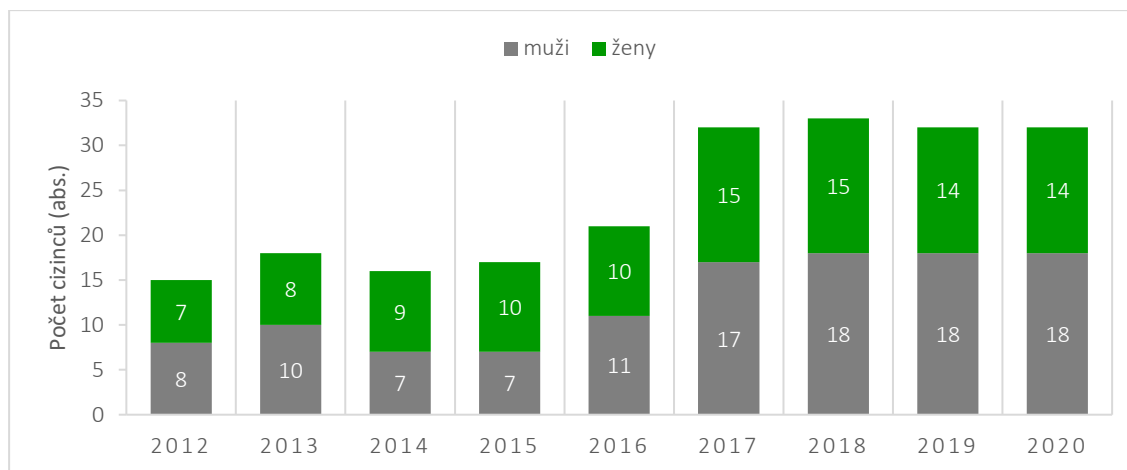
blízkosti města Brna jakožto centra vzdělávacích institucí a pracovních příležitostí, kde nacházejí uplatnění.

Tabulka 5 Národnostní složení v obci Březina, SO ORP Šlapanice a Jihomoravském kraji v roce 2011

území	Březina		SO ORP Šlapanice		Jihomoravský kraj	
	abs.	rel. (%)	abs.	rel. (%)	abs.	rel. (%)
česká	401	50,9	27 438	45,5	558 041	48,2
moravská	208	26,4	18 021	29,9	254 380	22,0
slezská	0	0,0	14	0,0	235	0,0
slovenská	1	0,1	634	1,1	14 106	1,2
romská	1	0,1	9	0,0	309	0,0
ukrajinská	4	0,5	389	0,6	4 989	0,4
německá	0	0,0	19	0,0	453	0,0
vietnamská	0	0,0	77	0,1	2 401	0,2
ostatní	0	0,0	156	0,3	47 309	4,1
neuvedeno	173	22,0	13 549	22,5	275 351	23,8

zdroj: SLDB 2011

Pro přesnější představu o zastoupení jednotlivých národnostních skupin v obci Březina lze využít statistiku Ministerstva vnitra ČR o informativním počtu cizinců. Podíváme-li se na vývoj po Sčítání do současnosti, zjistíme, že počet cizinců se kontinuálně zvyšuje a k 1. 1. 2020 žilo v Březině 32 obyvatel cizí národnosti, z toho 21 mělo nahlášený trvalý pobyt, 11 pobývá přechodně. Růst počtu cizinců na území Březiny v průběhu času je úzce provázán s kladným migračním přírůstkem a mechanickým pohybem obyvatelstva z jádrové oblasti Brna.

Obrázek 15 Informativní počet cizinců na území obce Březina v letech 2012 - 2020, zdroj: Ministerstvo vnitra České republiky, mvcr.cz

Silné stránky	Slabé stránky
kladný přirozený i migrační přírůstek	proces suburbanizace - riziko konfliktů starousedlíci X novousedlíci
rostoucí porodnost a plodnost	nevyvážené zastoupení věkových skupin
progresivní charakter populační pyramidy	v případě poklesu míry porodnosti - demografické stárnutí populace
nízká míra indexu stáří	
zvyšující se úroveň vzdělání	

2.5 Populační projekce

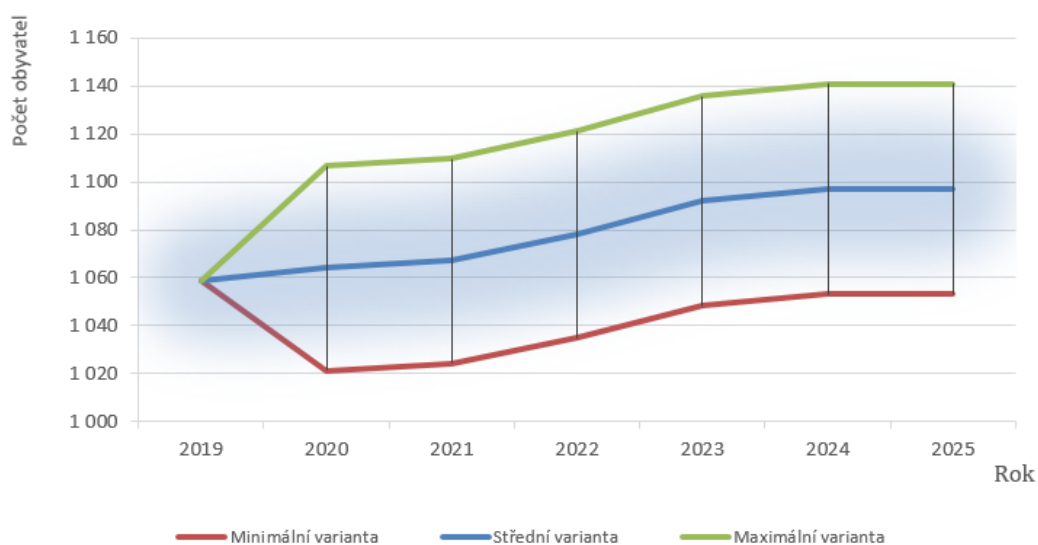
Populační projekce byla vytvořena s cílem identifikovat demografický rozvoj počtu obyvatel pro pětileté období (2019 – 2025). Výpočet byl proveden na základě údajů za rok 2019 (novější data nejsou v době zpracování dokumentů k dispozici). Byla využita tzv. kohortně komponentní metoda, tedy projekce zohledňující přirozený pohyb obyvatel (živě narození a zemřelí obyvatelé) a migrační pohyb obyvatel (přistěhovalí a vystěhovalí obyvatelé). Z uvedeného vyšla 1 sada čísel = střední varianta, kolik bude obyvatel v daném roce. Z důvodu množství charakteristik a proměnných, které vstupují do výpočtu a které mohou zaznamenat meziroční výkyv, který populační projekce není schopna zachytit je proto vypočtena minimální a maximální varianta. Tyto varianty se stanovily podle vývoje počtu obyvatel obce v posledních 10 letech - spočítal se meziroční rozdíl v procentech. To bylo provedeno za všechny roky mezi roky 2009 a 2019 a zjistilo se, že se průměrně navyšoval počet obyvatel o 5 %. Těchto 5 % se vzalo a o ně se upravila vypočítaná střední varianta v každém roce, a to nahoru =

maximální varianta, a dolu = minimální varianta. Díky tomu jsme dostali rozptyl velice pravděpodobného počtu obyvatel v daném roce.

Na základě výsledků z populační projekce počtu obyvatel by mělo dojít k nárůstu počtu obyvatel ve variantách maximální a střední, v minimální variantě by mělo dojít ke stagnaci, respektive mírnému poklesu počtu obyvatel. Dle minimální varianty by v průběhu let mělo dojít mezi roky 2019 a 2023 k poklesu o 6 obyvatel, ve střední variantě se jedná o navýšení o 38 nových obyvatel do roku 2025 a v maximální variantě se jedná o 82 nových obyvatel oproti výchozímu roku 2019. Dle níže uvedeného grafu je patrná pomalu rostoucí tendence bez výrazných výkyvů (na první pohled se zdá, že se jedná o stagnující tendenci). V současné době nelze říci, zda má výraznější vliv migrace či počet narozených dětí na počet obyvatel obce. Obě shodně dosahují přibližně totožných hodnot.

V dřívějších letech byl významný vliv především migrace, kdy obec zaznamenávala vyšší meziroční přírůstky obyvatel díky nově přistěhovalým. To souviselo (a i dnešní migrace souvisí) například s procesem suburbanizace, tedy procesem, kdy se obyvatelé větších měst stěhují do blízkého zázemí těchto měst. A právě Březina je obcí v blízkosti krajského města s relativně dobrou dopravní dostupností a dobrou občanskou vybaveností, což činí z této obce atraktivní lokalitu pro nové obyvatele. Zároveň ale s ohledem na to, že v obci jsou v současné době již minimální prostory plochy pro rozvoj bydlení, dochází ke snižování vlivu migrace na zvyšování počtu obyvatel obce.

Druhým vlivem, který se pozitivně promítá na růstu počtu obyvatel, je počet narozených dětí v obci. Ten dosahuje obdobné hodnoty jako počet nově přistěhovalých, a zároveň je relativně stabilní po celou sledovanou dobu. Právě jeho výše a stabilita částečně taktéž souvisí s příchodem nových obyvatel v dřívějších letech a s procesem suburbanizace.

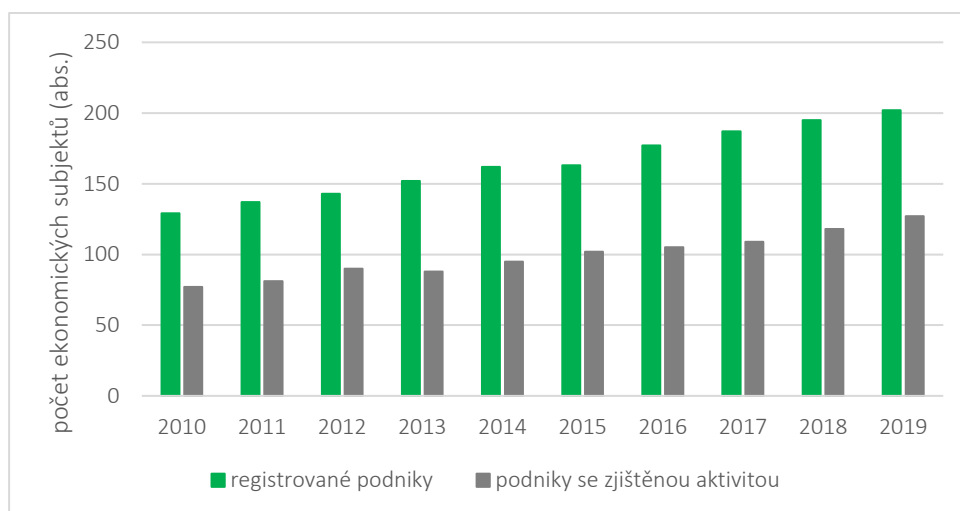

Obrázek 16 Projekce obyvatel obce Březina ve třech variantách mezi roky 2019 – 2025, Zdroj: ČSÚ, czso.cz; obec Březina, vlastní zpracování.

3 Ekonomická charakteristika a trh práce

3.1 Ekonomické subjekty

V obci Březina je dle obr. 15 patrný kontinuální růst počtu podnikatelských subjektů, ve sledovaném období došlo k zvýšení počtu subjektů až o 56 procent. Nejvýznamnější nárůst byl dosažen v odvětvích velkoobchodu a maloobchodu, průmyslu a profesních, vědeckých a technických činnostech. Pozitivním faktem je také nárůst podílu podniků se zjištěnou aktivitou na všech registrovaných podnicích v Březině. Díky této skutečnosti je možné lépe identifikovat hospodářské zaměření a spektrum ekonomických činností zastoupených v obci.

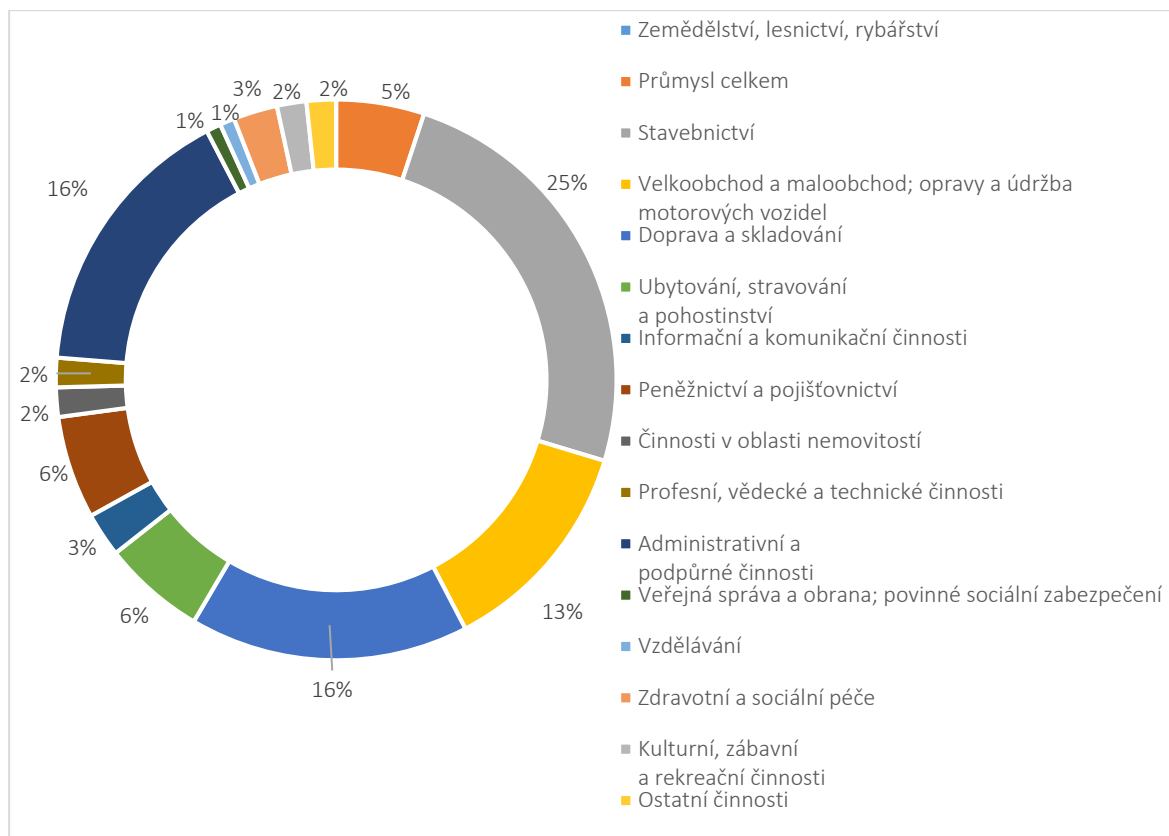
Obrázek 17 Registrované ekonomické subjekty a subjekty se zjištěnou aktivitou v obci Březina v letech 2010–2019, zdroj: Český statistický úřad, czso.cz

Při bližším pohledu na skladbu podnikatelských subjektů (obr. 17) náleží největší část do sektoru stavebnictví (25 %), další významněji zastoupená odvětví jsou administrativní a podpůrné činnosti a doprava a skladování (shodně po 16 %). Většina podnikatelských subjektů má charakter mikropodniků, v obci není přítomný významnější zaměstnavatel. Diverzifikace podnikatelských činností a zvyšování konkurenceschopnosti podnikání patří k úspěšným nástrojům vedoucím k zajištění pracovních příležitostí přímo v obci a může vést k stabilizaci venkovského obyvatelstva.

Tabulka 6 Ekonomické subjekty v obci Březina dle počtu zaměstnanců v roce 2013

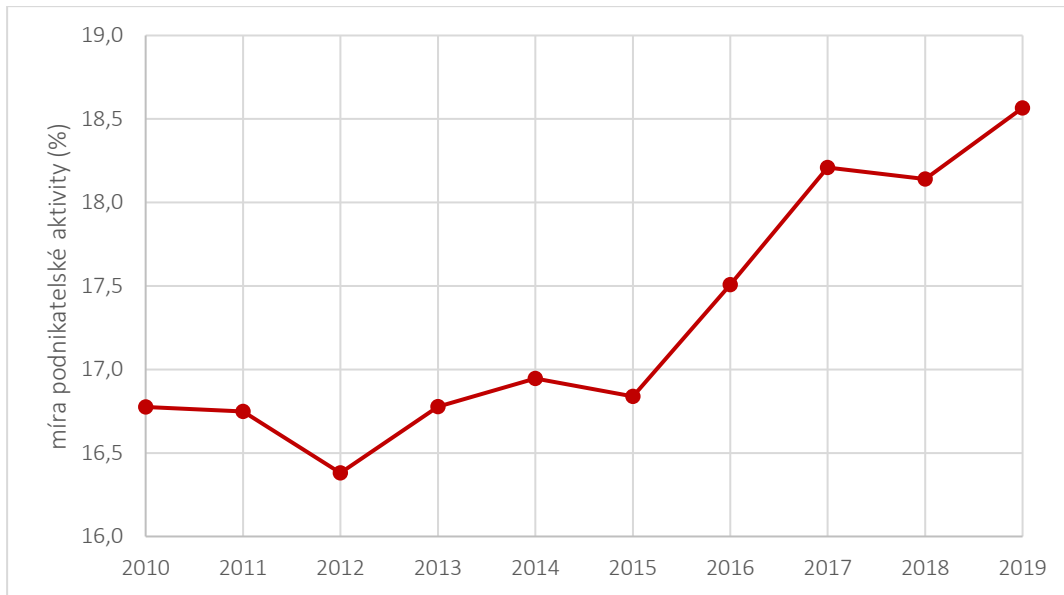
Ekonomické subjekty dle počtu zaměstnanců	
celkem	152
neuvedeno	77
bez zaměstnanců	67
1 - 5 zaměstnanců	7
6 - 9 zaměstnanců	-
10 - 19 zaměstnanců	1

zdroj: Český statistický úřad, czso.cz

Obrázek 18 Ekonomické subjekty se zjištěnou aktivitou podle odvětví ekonomické činnosti (CZ-NACE) v roce 2019, zdroj: Český statistický úřad, czso.cz

Dalším ukazatelem k vyjádření hospodářské situace v obci je míra podnikatelské aktivity, udávající poměr mezi počtem podnikatelských subjektů a trvale bydlícího obyvatelstva. Za poslední desetiletí podnikatelská aktivita vzrostla o téměř 2 procentní body (16,8 % v roce 2010, 18,6 % v roce 2019), což indikuje pozitivní vývoj. V budoucím období je proto důležité navázat na stávající trend a podporovat drobné podnikání, které dokáže kladně přispívat k rozvoji obce – například v podobě využití původních výrobních ploch, vytvářením nových pracovních příležitostí a v neposlední řadě může docházet k zlepšení fyzického vzhledu okolí či k investicím do infrastruktury.

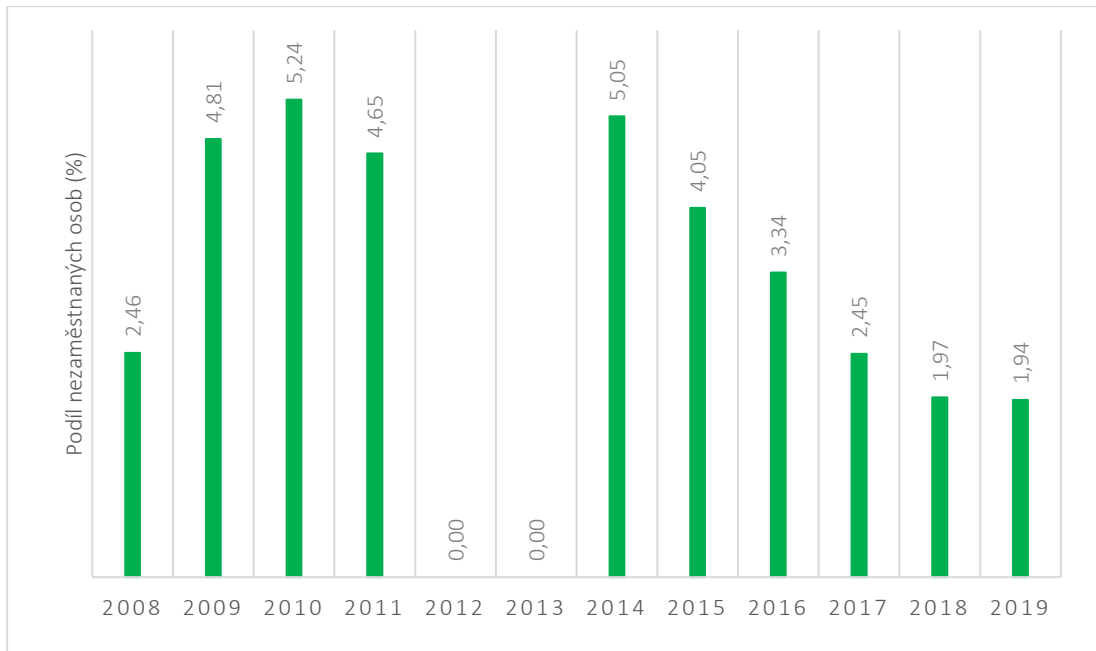

Obrázek 19 Míra podnikatelské aktivity v obci Březina v letech 2010 až 2019, zdroj: Český statistický úřad, CZSO.CZ

3.2 Trh práce

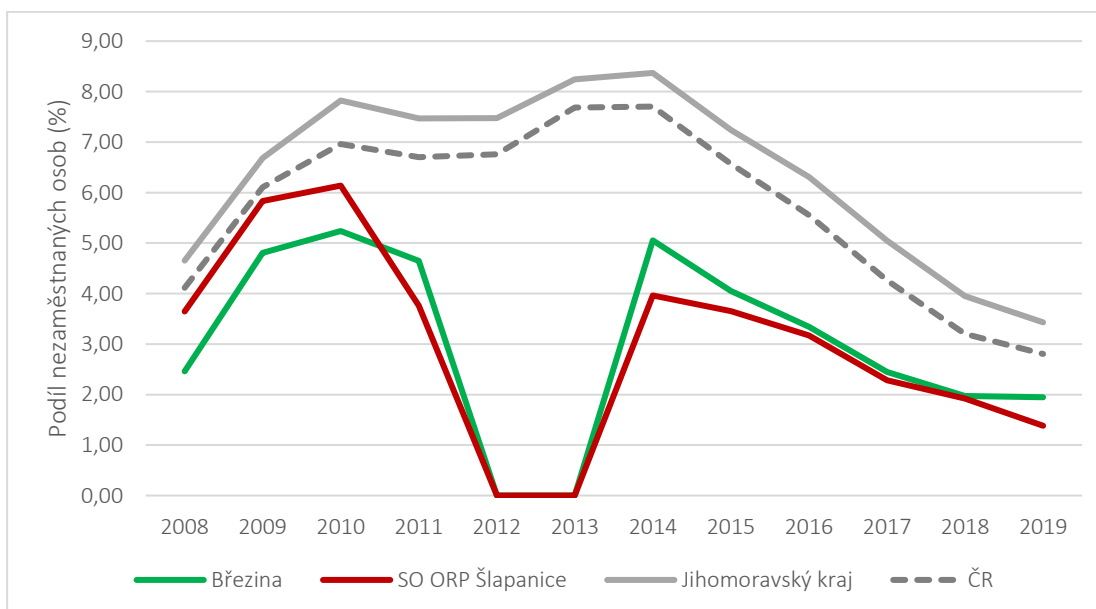
Obrázek 18 zachycuje vývoj nezaměstnanosti v obci Březina od roku 2008 do současnosti. Základním ukazatelem je podíl nezaměstnaných osob (PNO) uvádějící procentuální podíl registrovaných nezaměstnaných ze všech obyvatel v produktivním věku (15-64 let). Podíl nezaměstnaných osob začal být zveřejňován Ministerstvem práce a sociálních věcí od konce roku 2012 a nahradil původní ukazatel – míru registrované nezaměstnanosti. Tímto krokem došlo ke změně metodiky a ke vzniku mezer v časové řadě v letech 2012 a 2013.

Průběh nezaměstnanosti na obr. 18 odpovídá celorepublikovému trendu vývoje hospodářství. Na začátku sledovaného období je patrná nízká úroveň nezaměstnanosti daná několik let trvajícím obdobím ekonomického růstu a zlepšující se situace na trhu práce. Vlivem globální ekonomické krize dochází k nárůstu nezaměstnanosti s kulminací v roce 2010. Přibližně od roku 2014 začíná ekonomická recese odeznívat a rovněž dochází k poklesu nezaměstnanosti. V současnosti dosahuje podíl nezaměstnaných osob v obci Březina 1,94 %.

Obrázek 20 Podíl nezaměstnaných osob v obci Březina v letech 2008 – 2019, zdroj: Český statistický úřad, czso.cz

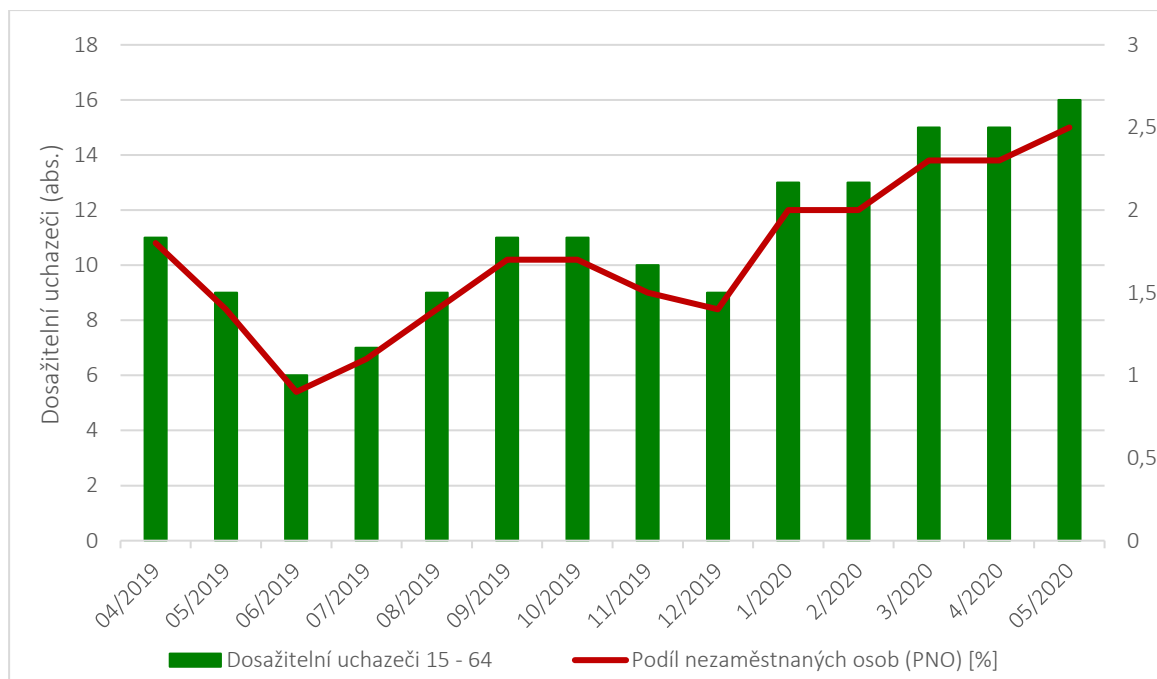
Při porovnání úrovně nezaměstnanosti s hierarchicky nadřazenými celky je možné sledovat pozitivní vývoj nezaměstnanosti v Březině. Podíl nezaměstnaných osob se po celou dobu pohybuje pod celorepublikovým i krajským průměrem. Nejvíce se přibližuje průběhu nezaměstnanosti v SO ORP Šlapanice, kde se křivky odlišují pouze nepatrně.

Obrázek 21 Porovnání podílu nezaměstnaných osob v obci Březina v letech 2008 - 2019 s hierarchicky nadřazenými celky, zdroj: Český statistický úřad, czso.cz

Při pohledu na měsíční statistiku nezaměstnanosti jsou nejvyšší hodnoty podílu nezaměstnaných osob dosaženy v zimních měsících, kdy dochází k nárůstu ukazatele především díky sezónní

nezaměstnanosti (omezení pracovních aktivit např. v sektoru zemědělství, lesnictví či stavebnictví). K poklesu následně dochází v letních měsících (srpen až říjen). V posledním sledovaném období (březen-květen 2020) jsou hodnoty nezaměstnanosti významněji ovlivněny globální pandemií a následnou ekonomickou recesí – rozdíl mezi hodnotami v květnu 2019 a v květnu 2020 tvoří 1,1 p. b.

Obrázek 22 Dosažitelní uchazeči o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob v obci Březina v období 04/2019 - 04/2020, zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, mpsv.cz

Dle výsledků Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 tvořilo ekonomicky aktivní obyvatelstvo 46,4 % z celkové populace Březiny. Nejpočetnější skupinu z nich představovali zaměstnaní, přičemž v zastoupení jednotlivých pohlaví jsou viditelné nerovnoměrnosti – 56 % mužů vůči 44 % žen. Ženy naopak převládají v dílčích kategoriích ekonomicky neaktivních – především mezi nepracujícími důchodci (55 % žen vs. 45 % mužů) a v kategorii ostatní s vlastním zdrojem obživy jsou zastoupeny sto procentním podílem.

Tabulka 7 Struktura obyvatel obce Březina dle ekonomické aktivity v roce 2011.

Ekonomická aktivita		Obyvatelstvo celkem		V tom		
		abs.	%	muži	ženy	
Obyvatelstvo celkem		812	100,0	402	410	
Ekonomicky aktivní		377	46,4	215	162	
zaměstnaní		346	42,6	194	152	
v tom	v tom	zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající	325	40,0	188	137
		pracující studenti a učni	4	0,5	3	1
		pracující důchodci	11	1,4	3	8
		ženy na mateřské dovolené	6	0,7	-	6
	nezaměstnaní		31	3,8	21	10
v tom	hledající první zaměstnání	3	0,4	-	3	
	ostatní nezaměstnaní	28	3,4	21	7	
Ekonomicky neaktivní		416	51,2	176	240	
v tom	nepracující důchodci	199	24,5	89	110	
	ostatní s vlastním zdrojem obživy	25	3,1	-	25	
	osoby v domácnosti, děti předškolního věku, ostatní závislé osoby	86	10,6	43	43	
	žáci, studenti, učni	106	13,1	44	62	
nezjištěno		19	2,3	11	8	

zdroj: SLDB 2011

Z celkového počtu 812 obyvatel víc než třetina (38,1 %) vyjíždí z obce Březina za prací a vzděláním. Hlavním cílem dojíždky je Brno (dle nejzastoupenější kategorie *vyjíždějící do jiného okresu kraje*) jakožto jádro metropolitního regionu s největší koncentrací pracovních příležitostí a vzdělávacích zařízení. Z hlediska ekonomické aktivity převažují na vyjízdce zaměstnaní nad žáky a studenty. Žáci a studenti jsou však ochotnější dojíždět na delší vzdálenosti – podíváme-li se na dobu cesty až 41 % vyjíždějících do škol dojíždí denně 45 minut a více, zatímco u dojíždky za prací se jedná o 29 % obyvatelstva Březiny.

Tabulka 8 Vyjíždka do zaměstnání a školy z obce Březina v roce 2011

Vyjíždějící, doba cesty	Zaměstnaní			Žáci a studenti
	celkem	muži	ženy	
Vyjíždějící do zaměstnání a škol	225	117	108	84
v rámci obce	13	6	7	7
do jiné obce okresu	18	11	7	5
do jiného okresu kraje	185	95	90	69
do jiného kraje	7	4	3	3
do zahraničí	2	1	1	-
Vyjíždějící denně mimo obec	196	105	91	73
do 14 minut	15	9	6	18
15 - 29 minut	70	39	31	12

Vyjíždějící, doba cesty	Zaměstnaní			Žáci a studenti
	celkem	muži	ženy	
30 - 44 minut	54	26	28	13
45 - 59 minut	43	22	21	24
60 - 89 minut	13	8	5	6
90 a více minut	1	1	-	-
Zaměstnaní bez stálého pracoviště	22	19	3	x
Zaměstnaní a žáci s nezjištěným místem pracoviště, školy v ČR	9	7	2	1

zdroj: SLDB 2011

Silné stránky

stabilní podnikatelské prostředí

zvyšující se počet ekonomických subjektů

rostoucí míra podnikatelské aktivity

diverzifikovaná skladba ekonomických subjektů

nízká úroveň nezaměstnanosti v porovnání s hierarchicky nadřazenými celky

Slabé stránky

nedostatečný počet pracovních příležitostí na území obce

značný počet vyjíždějících za prací a do škol (zvýšený tlak na dopravní infrastrukturu, ohrožení kvality ovzduší)

rostoucí podíl nezaměstnaných osob v posledním čtvrtletí

4 Infrastruktura

4.1 Technická infrastruktura

Zásobování pitnou vodou

Obec Březina disponuje samostatným veřejným vodovodem Březina, který sama vlastní a provozuje. Zdrojem vody je JÚ Březina, vrt profilu 219 mm, vydatnost 3,5 l/s, hloubky 220 m. Voda je čerpána výtlačným řadem do dvoukomorového vodojemu Březina 300 m³ (2x150 m³) s max. hladinou 488,75 m n. m. a minimální hladinou 486,25 m n. m. (dle Provozního řádu vodovodu). Vodovod je dimenzován i na potřeby požární vody. Z vodojemu je voda přivedena do obce přívodním řadem s napojením na rozvodnou síť obce. Lokality, které nejsou dosud na vodovodní síť napojeny, představují rozvojové plochy k bydlení - navrhované vodovodní řady budou dle územního plánu vedeny pokud možno po veřejných pozemcích v zeleném pásmu příp. pod chodníkem a podle možností zaokrouhovány. Návrh vodovodní sítě je v souladu s Plánem rozvoje vodovodů a kanalizací Jihomoravského kraje.

Dle aktuálního územního plánu obce je problematické napojení výše položených lokalit (od 466 m n. m.) z hlediska nevyhovujícího hydrodynamického tlaku v síti. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k vytvoření druhého tlakového pásma, které využívá automatickou tlakovou stanici.

Kanalizace a ČOV

V obci je vybudována oddílná kanalizace splašková a dešťová. Kanalizace splašková je z velké většiny spádová gravitační, pouze ve třech krátkých úsecích je z důvodů výškových poměrů vybudována kanalizace splašková tlaková s čerpacími šachtami kanalizace. Kanalizace je určena pouze pro splaškovou odpadní vodu, není dimenzována pro průmyslové odpadní vody, vody dešťové nebo povrchové ani jiné typy odpadních vod. Na kanalizaci není připojen žádný průmyslový či zemědělský objekt, pouze domácnosti, objekt základní a mateřské školy, restaurace, sokolovna a prodejna potravin. Připojení jednotlivých objektů je realizováno prostřednictvím kanalizačních přípojek, jejichž součástí je povinně kontrolní šachta a jejichž výstavba a uvedení do provozu podléhá územnímu řízení a kolaudaci. Součástí kolaudace je uzavření smlouvy o odvádění odpadních vod s provozovatelem.

Dešťové vody jsou primárně řešeny vsakováním na vlastním pozemku obyvatel obce, přebytek bude odváděn stávající i nově vymezenou kanalizací dešťovou do Ochozského potoka. Jižně od obce byla realizována obecní mechanicko-biologická ČOV pro 1 000 ekvivalentních obyvatel. Dle územního plánu obce Březina je počítáno s rozšířením areálu stávající ČOV vzhledem k vzrůstající tendenci vývoje počtu obyvatel a celkovému rozvoji obce.

Elektrická energie

Zásobování elektrickou energií probíhá z hlavního venkovního vedení VN č. 107 na napěťové hladině 22kV. V katastrálním území obce se nenacházejí žádné výrobní elektrické energie ani rozvodny velmi vysokého ani vysokého napětí. Vedení jsou územně stabilizována. Distribuční síť NN je provedena kabelovým vedením umístěním pod zemí. Největší podíl na využití elektrické energie obyvateli tvoří osvětlení, pohon elektrospotřebičů a ohřev teplé užitkové vody. V menší míře je elektrická energie rovněž využívána k vytápění. Pro uvedené účely je obcí využíváno sedm trafostanic, sloužící k převodu elektrické energie z vedení VN na elektrickou energii NN, která je následně distribuována k jednotlivým domům a pozemkům. Vedení náleží do majetku společnosti E.ON Distribuce, a. s.

Na základě územně plánovací dokumentace (lokalita Sviny) a požadavků dodavatelské společnosti elektrické energie byly v obci Březina vymezeny nové trafostanice na jižním okraji k. ú. Březina u Křtin a k. ú. Ochoz u Brna. Územní plán rovněž definuje zapracování vedení VN vzdušně, které je navrženo z jihovýchodního okraje obce jižně po hranici řešeného území, kde se stáčí západním směrem podél hranice s k. ú. Ochoz u Brna. Z tohoto vedení je navržena VN odbočka pro zásobování rozvojové plochy v části Sviny. Nová rozvodná energetická vedení NN jsou uvažována v kabelovém zemním provedení, v souladu s § 24 odst. (1) vyhl. č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, podle kterého se rozvodné energetické a telekomunikační vedení v zastavěných částech obcí umísťují pod zem.

Plynofikace obce

Obec Březina je plynofikována středotlakým přivaděčem, který je veden z k. ú. Křtiny do severního okraje obce. Regulační stanice plynu je umístěna při křižovatce silnic II/373 a III/373365 a druhá severně od obce na hranici k. ú. Proseč u Březiny a k. ú. Březina u Křtin. Z těchto RS jsou vyvedeny nízkotlaké vývody. Odběratelé jsou napojeni buď na středotlaké, nebo častěji na nízkotlaké rozvody. Dle Územního plánu obce Březina je v současnosti naplánováno mírné rozšíření plynovodní sítě, a to v rozvojových plochách nové výstavby či přestavby.

Odpadové hospodářství

Služby odpadového hospodářství na území obce Březina zajišťuje firma KTS Ekologie s.r.o. Jedná se o tzv. komunální odpadovou společnost, tj. vlastníkem této společnosti jsou obce. Odvoz komunálního a bio odpadu probíhá v četnosti 1x 14 dní, odvoz tříděného odpadu každý týden s výjimkou skla (1 x za měsíc). Nádoby na tříděný a biologický odpad jsou rozmístěny na sběrných hnízdech na území obce. Občanům je k dispozici i sběrný dvůr otevřený jednou týdně. Z hlediska polohy v rámci obce je sběrný dvůr umístěn ne příliš dobře – nachází se přímo v centru obce mezi

malými zahradami uliční čtvrtě. Z hlediska budoucího vývoje počtu obyvatel se kapacitně jeví jako nedostatečný a proto bude nutné najít větší stanoviště na okraji obce. Obyvatelé na území své obce mohou odevzdávat kompletní elektrospotřebiče, všechny druhy zářivek a úsporných žárovek, objemný odpad a stavební suť, dřevo, papírové kartony a také železitý odpad. Pro obyvatelé Březiny vedení obce nabízí k zapůjčení štěpkovač. V prodejně potravin se nachází malé sběrné nádoby, sloužící pro nerozbité úsporné kompaktní zářivky, výbojky, LED světelné zdroje a lineární zářivky do délky 40 cm. Druhá nádoba slouží k odevzdání tužkových a knoflíkových baterií, monočlánků a akumulátorů.

4.2 Dopravní infrastruktura

Centrální části obce přechází silnice druhé třídy s označením II/373 Chudobín – Konice – Jedovnice – Brno, Líšeň. Na ní navazuje několik komunikací třetí třídy: III/37367 Březina – Proseč – Bukovina (úsek křižovatka Bukovina - Březina), III/37445 Adamov – Josefov – Křtiny a III/3831 Kanice - Babice – Křtiny. Technický stav komunikací je díky rekonstrukci silnic č. II/373 a III/37367 stabilizovaný a v současné době probíhají přípravné práce na vybudování chodníků. Dálnice, rychlostní komunikace a silnice první třídy se na území obce nevyskytují. Nejbližší nájezdy na přilehlé rychlostní komunikace se nacházejí ve vzdálenosti 14,2 km (R42 – křižovatka ulic Svatoplukova a Rokytova) a 14,3 km (R50 – křižovatka ulic Ostravská a Jedovnická). Nejbližší dálniční přivaděč leží od centra obce ve vzdálenosti 15,4 km (D1 u města Šlapanice). Podíváme-li se na intenzitu dopravy dle výsledků celostátního sčítání dopravy v roce 2016, dosahovala denních hodnot až 4 455 vozidel. Nejvýrazněji byla zastoupena osobní vozidla (4017), dále následovala těžká motorová vozidla (418), v nejmenší míře byla zastoupena jednostopá motorová vozidla (20).

Tabulka 9 Intenzita dopravy na vybraném úseku v obci Březina v roce 2010 a 2016

úsek	rok	těžká motorová vozidla	osobní a dodávková vozidla	jednostopá motorová vozidla	motorová vozidla celkem	začátek úseku	konec úseku
6-4196	2010	446	3198	56	3700	hranice	zaús.383 od Bílovic nad Svitavou
	2016	418	4017	20	4455	okr.	
	index změny	93,7	125,6	35,7	120,4	Blansko a Brno-venkov	

zdroj: Sčítání dopravy 2016, scitaniz2016.rsd.cz, Sčítání dopravy 2010, scitaniz2010.rsd.cz

Územím obce Březina neprochází žádná železniční trať, ani se zde nenachází železniční zastávka. Nejbližší železniční stanice leží na území obce Babice nad Svitavou vzdálené od Březiny 6,2 km (vzdušná vzdálenost).

Nemotorová doprava v obci je zastoupena jednou značenou cyklistickou trasou č. 5131 Bukovina – Jiříkovice procházející východní částí obce. Trasa je vedena po zpevněném povrchu určená primárně pro cyklistickou dopravu, provoz motorových vozidel je v úseku procházející územím obce vyloučen. Základní parametry cyklotrasy přináší následující tabulka.

Tabulka 10 Základní charakteristiky cyklotrasy č. 5131 procházející územím obce

náročnost	střední
délka trasy	19,2 km
značení	silniční s číslem
minimální/maximální nadmořská výška	225 - 537 m n. m.
celkové převýšení	1147 m
povrch	asfalt, zpevněný povrch
vhodné pro	MTB, trekinkové bicykly

zdroj: cyklotrasy.cz, mapy.cz

4.3 Dopravní obslužnost

Území obce je součástí Integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje (IDS JMK). Spojení veřejnou dopravou zajišťuje autobus č. 201 s trasou Brno - Ochoz u Brna – Březina – Křtiny – Jedovnice, v menší intenzitě v obci zastavuje autobus č. 157 s trasou Vyškov - Račice - Bukovinka - Křtiny – Březina – Adamov, avšak mimo rezidenční oblast obce. V obci se nachází celkem šest zcela krytých autobusových zastávek (Březina, Lhotky, rozc. 17, Březina, u sokolovny, Březina, u pomníku, Březina, škola, Březina Tábořská a Březina, jeskyně Výпустek). Při pohledu na převládající směry dojížděky dle Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011 byla nejvyšší intenzita vazeb s centry Brno, Blansko a Křtiny. Následující tabulka proto uvádí počet spojů z Březiny do uvedených center v pracovní den a během víkendu.

Tabulka 11 Počet spojů z Březiny do okolních center v pracovní den a víkendový den v roce 2020

Den v týdnu	Typ spojení	Březina - Brno	Březina - Blansko	Březina - Křtiny
pracovní den	přímé spoje	29	-	37
	spojení s přestupem	18	49	-
víkend	přímé spoje	18	-	21
	spojení s přestupem	8	25	-

zdroj: idos.idnes.cz

Nejvyšší počet přímých spojů je na trase Březina – Křtiny. První spoj vyjíždí z centra obce v 5:41, poslední v čase 23:12. Nejvyšší počet nepřímých spojení je veden do Blanska, přestupní místa zahrnují Adamov, Jedovnice nebo Brno. Oproti individuální automobilové dopravě (22 min.), jsou však jízdní doby významněji delší (28 min. přes Jedovnice, 37 min. přes Adamov a až 1 hod. 2 min. přes Brno) čímž je využitelnost spojení pro obyvatele omezená.

Silné stránky

vlastní zdroj pitné vody

kanalizace na území celé obce

možnost třídění odpadů na značném počtu sběrných míst, vlastní sběrné místo

dobrá stav páteřních komunikací

dobrá dopravní obslužnost obce

Slabé stránky

nedostatečná kapacita ČOV (1 000 EO v současnosti neodpovídá počtu obyvatel obce)

zvýšující se intenzita motorové dopravy

nízká hustota značených cyklotras

5 Vybavenost obce

5.1 Domy/Byty

Charakter zástavby v obci Březina je venkovského typu. Na většině území převládají rodinné domy, v menší míře jsou zastoupeny objekty rekreačního využití (chaty, chalupy), bytové domy jsou v obci zastoupeny v minimální míře. V centrální části obce vytváří rodinné domy řadovou zástavbu se sdílenou zdí, v okrajových částech je zástavba v podobě samostatně stojících objektech, převážně se jedná o novější domy budované v posledních několika letech.

Dle informací ze SLDB se v Březině v roce 2011 nacházelo 318 bytových jednotek, přičemž 317 náleželo do rodinných domů. Obydlenost dosáhla 88,7 %. K nejčtenějším důvodům neobydlenosti patřila změna uživatele, rekreační účely, nebo přestavba. Pouze 1 nemovitost byla nezpůsobilá k bydlení.

Tabulka 12 Obydlenost a typ vlastnictví domů v obci Březina v roce 2011.

domy	celkem	obydlenost			typ vlastnictví			
		obydlené	neobydlené	obydlenost (%)	fyzická osoba	obec, stát	bytové družstvo	spoluvlastnictví vlastníků bytů
celkem	318	282	36	88,7	228	-	-	3
rodinné	317	281	36	88,6	228	-	-	3
bytové	-	-	-	-	-	-	-	-
ostatní	1	1	-	100	-	-	-	-

zdroj: SLDB 2011

Počet dokončených domů v Březině roste exponenciálním tempem. Jestliže na počátku sledovaného období bylo postaveno pouze necelých 8 % z celého domovního fondu, v období mezi lety 1971 – 1990 byla výstavba intenzivnější vzhledem k aktuálnímu společenskému dění (podpora pronatalitní politiky na centrální úrovni a následný populační růst). V následujících letech dochází k poklesu výstavby, a to především díky celospolečenským změnám a transformačním procesům venkova (úbytek pracovních příležitostí, nízká míra přirozeného přírůstku, záporné migrační saldo). Nejdynamičtější růst domovního fondu probíhá v Březině v posledním desetiletí jakožto důsledek kladného migračního přírůstku a procesu suburbanizace.

Tabulka 13 Období výstavby domů v obci Březina

období výstavby	celkem	z toho rodinné domy	
		(abs.)	rel. (%)
1919 a dříve	17	17	7,4
1920 - 1970	77	77	33,3
1971 - 1980	32	32	13,9
1981 - 1990	30	30	13,0
1991 - 2000	14	14	6,1
2001 - 2011	61	61	26,4

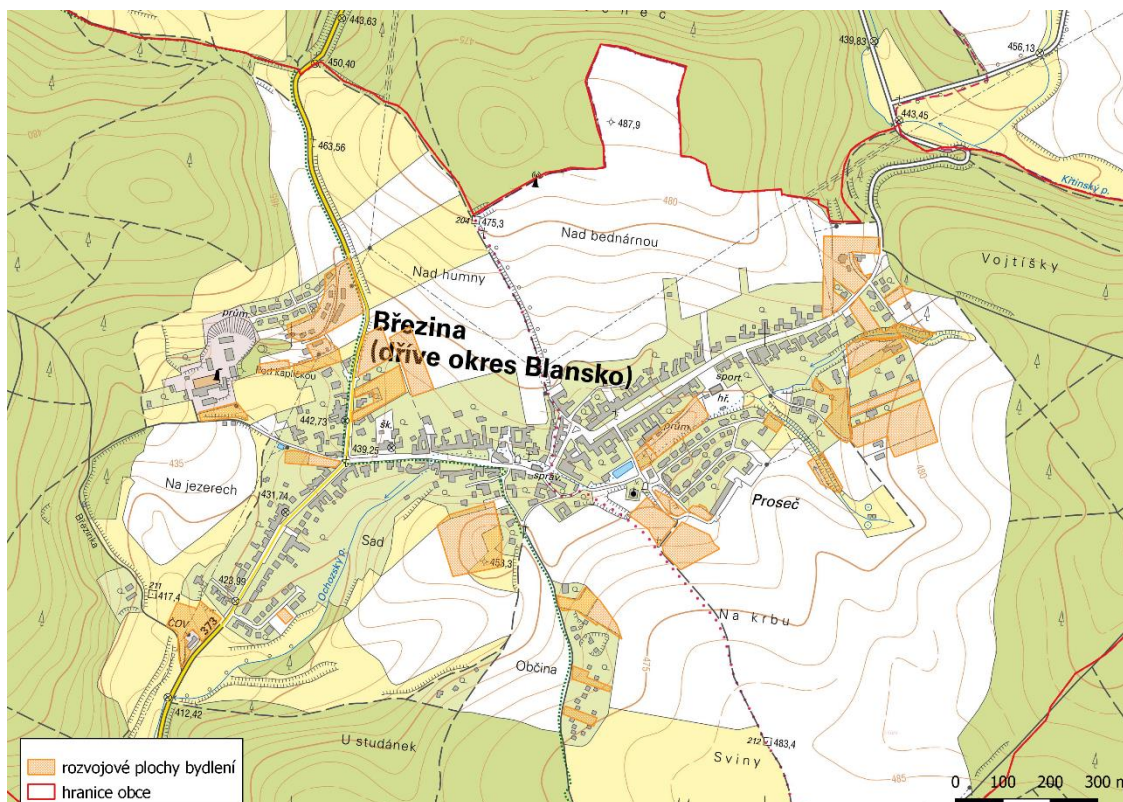
zdroj: SLDB 2011

Rozsah a intenzitu výstavby v Březině vhodně ilustrují záběry z leteckých snímků, kdy si můžeme povšimnout změnu zemědělské půdy na zastavěné plochy. Nejvíce se obec rozšířila v centrální části (kolem areálu bývalého JZD), v severní části v lokalitě Pod kapličkou a ve východní části území v lokalitě Vojtíšky.

Obrázek 23 Rozšíření zástavby v obci Březina mezi lety 2003 (vlevo) a 2013 (vpravo), červené plochy indikují rozšíření zastavěné části

Územní plán obce vymezuje celkem 19 rozvojových ploch pro bydlení (Z01 – Z22). V zájmu obce je určit rozvojové plochy s primární obytnou funkcí, proto ÚP nevymezuje plochy pro výrobu či skladování. Zastavěné území je poměrně kompaktně zastavěno. Pro obytnou výstavbu jsou proto navrženy zastavitelné plochy na severozápadním, jižním a severovýchodním až jihovýchodním okraji obce vždy s vazbou na zastavěné území.

Obrázek 24 Plochy určené pro rozvoj bydlení v obci Březina, zdroj: Územní plán obce Březina, obec-brezina.cz

5.2 Vzdělávací instituce

V obci Březina jsou vzdělávací instituce reprezentovány Základní a mateřskou školou Březina a Lesní mateřskou školou Dobroděj. Zřizovatelem ZŠ a MŠ Březina je obec. Škola je malotřídní, poskytuje vzdělání žákům prvního až pátého ročníku. Výuka probíhá ve čtyřech třídách, samostatný je 1., 4. a 5. ročník, v 2. a 3. ročníku je výuka spojena. Kapacita základní školy činí dle Rejstříku škol a školských zařízení MŠMT 70 žáků, v školním roce 2018/2019 ji navštěvovalo 63 žáků. Velikostně se řadí k menším školám s individuálním přístupem k žákům – několikaletým průměrem je 23 žáků ve třídě a kromě třídního učitele je k dispozici také asistent pedagoga poskytující individuální pomoc žákům při přípravě na vyučování, při psaní úkolů, případně poskytuje potřebné doučování. Součástí školy je školní jídelna s kapacitou 130 obědů a jedno oddělení školní družiny.

Mateřská škola má 2 třídy, jednu v Březině a druhou ve Křtinách. Třída v Březině se nachází v přízemí budovy ZŠ, je jednotřídní, smíšená, s kapacitou 24 dětí. K dispozici jsou tři místnosti a sociální zařízení. Třída v Březině je v provozu v pracovní dny od 6,30 do 16,30 hodin. V roce 2012 otevřela škola pobočku MŠ ve Spolkovém domě ve Křtinách s kapacitou 20 dětí. Tento počet udává a současně i omezuje především velikost prostor pro spaní. Třída ve Křtinách je v provozu od 7:00 do 16:30. K budově školy patří také zahrada obklopená zelení, zařízena jako hřiště v přírodním stylu.

Dalším předškolním zařízením působícím v Březině je Lesní mateřská škola Dobroděj. Její zázemí tvoří jurta mongolského typu, která je umístěná na okraji lesa v CHKO a sousedí s pozemkem ŠLP Křtiny. Kapacita tvoří 15 žáků v jedné smíšené třídě ve věku 2-6 let v provozu 8:00 až 16:30 celoročně.

Potřebu středoškolského a vysokoškolského vzdělání saturuje pro obyvatele Březiny Brno díky dobré dopravní dostupnosti a dalšímu uplatnění na trhu práce.

Vzhledem na současný trend růstu populace a zvyšování podílu dětské složky na celkovém počtu obyvatel (v roce 2018 byl počet obyvatel ve věku 0-14 let 263) již vzdělávací instituce kapacitně nepokrývají poptávku po vzdělání. Obec si je této skutečnosti vědoma a v současnosti proto realizuje přístavbu mateřské školy a její rozšíření na dvoutřídní zařízení s pěti samostatnými třídami. Realizací přístavby mateřské školy dojde k navýšení kapacity na 48 dětí a k uvolnění prostor v základní škole pro možnosti vlastní výuky. Kapacita základní školy se navýší na 100 žáků.

5.3 Zdravotnictví

Na území obce se nenachází žádné zdravotnické zařízení. Nejbližší zdravotní středisko je obyvatelům k dispozici v sousedním městysi Křtiny, kde nabízí zdravotní péči ordinace praktického lékaře pro děti i dospělé, zubaře a gynekologie. Širší nabídka zdravotních institucí se nachází v Brně - nejbližší nemocnice je Vojenská nemocnice vzdálená 16 km od centra obce. Výdej léků je zajištěn ve Křtinách, lékárna s komplexnější nabídkou léků je k dispozici v 8 km vzdálených Jedovnicích.

Obec Březina spadá pod Zdravotnickou záchrannou službu Jihomoravského kraje – Výjezdové oddělení Brno. Nejbližší výjezdová základna tohoto oddělení je VZ Brno - střed (III) - nám. 28. října 23, která je vzdálena od obce asi 17 km.

5.4 Sociální služby

V současnosti se v obci nenacházejí žádné pobytové ani ambulantní zařízení sociálních služeb. V oblasti péče o seniory je provozován Klub seniorů, který funguje již od roku 2001 a obec finančně přispívá na jeho činnost. Aktivity klubu zahrnují pravidelná setkání, obvykle jednou měsíčně ve formě besed či přednášek. Dále jsou pořádány poznávací zájezdy, vycházky do okolí či celodenní výlety do zahraničí. Akcí se účastní průměrně 30-40 občanů.

Nejbližší zařízení pro seniory se nachází ve Křtinách – Domov se zvláštním režimem Santini s kapacitou 50 míst. Sociální péče je realizována formou nepřetržitého provozu s komplexem služeb poskytovaných kvalifikovaným personálem. Další spektrum sociálních služeb je k dispozici pro obyvatele v krajském městě.

5.5 Bezpečnost a IZS

V územní působnosti Březiny se nenachází žádné pracoviště obecní policie, obec spadá pod obvodní oddělení (OO) Šlapanice, proto nejpodrobnější veřejně dostupné údaje o trestné činnosti jsou k dispozici pouze za jednotku obvodního oddělení.

V období od dubna 2019 do dubna 2020 bylo v OO Šlapanice učiněných 317 trestných činů, z čeho bylo 42 % objasněných (viz tab. 14). Největší podíl tvoří ostatní zbývající činy, ze kterých dominují majetkové činy (153 trestných činů). Z konkrétních trestných činů jsou nejvíce zastoupeny krádeže, ohrožení pod vlivem návykové látky a fyzické útoky. Nejvyšší míra objasněnosti je u trestného činu výroba, držení, distribuce drog – 100 %. Je nutné ovšem podotknout, že se jedná o relativně malý počet případů, zároveň jsou to činy, u kterých jejich zjištění téměř 100% vede k následnému objasnění.

Tabulka 14 Trestné činy v obvodním oddělení Šlapanice v 04/2019 - 04/2020

trestný čin	zjištěno	objasněno	
	počet	počet	%
vraždy	0	0	0
znásilnění	0	0	0
fyzické útoky	16	7	44
loupeže	2	0	0
vloupání	12	6	50
krádeže	42	6	14
ohrožení pod vlivem návykové látky, opilství	24	19	79
výroba, držení, distribuce drog	4	4	100
vš00echny zbývající trestní činy	217	92	43
celkem	317	134	42
index kriminality (%)	102,5		

zdroj: mapakriminality.cz (2020)

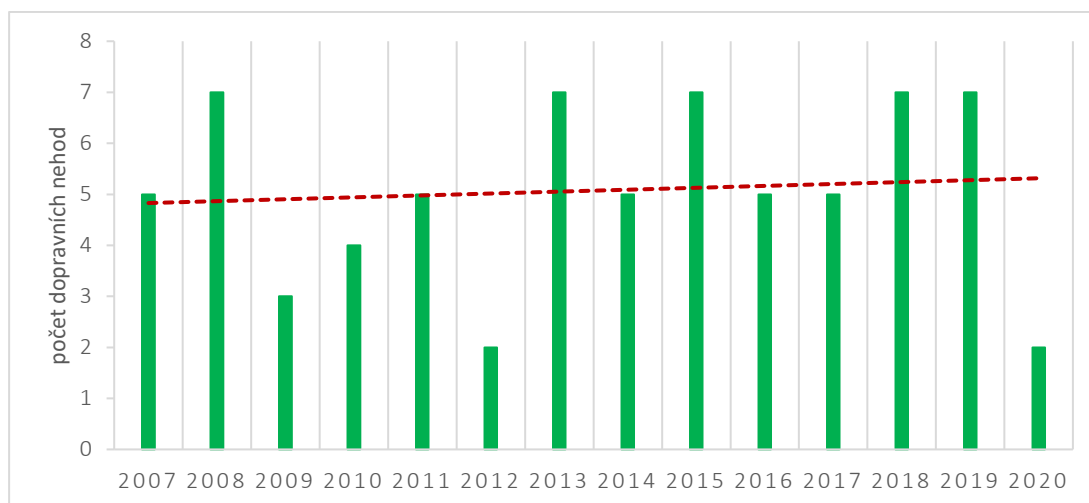
Hlavním ukazatelem pro porovnání OO Šlapanice s okolními obvodními odděleními je index kriminality. Udává počet zjištěných skutků za zvolené období (v našem případě 04/2019-04/2020), přepočtený na 10 000 obyvatel. Jedná se o základní nástroj, který je standardně používán po celém světě k vyjádření zatížení populace trestnou činností. Podíváme-li se na hodnoty indexů kriminality za jednotlivé OO, vidíme, že Šlapanice zauímají třetí nejnižší pozici (nejnižší je v Slavkově u Brna a v Blansku). Naopak nejvyšších hodnot dosahují oddělení v Brně (Brno-Komárov: 539,6; Brno-Sever: 274,1; Brno-Židenice: 271,3), vzhledem k vyšší koncentraci obyvatelstva či přítomnosti tzv. sociálně vyloučených lokalit.

Tabulka 15 Srovnání trestných činů a indexu kriminality obvodního oddělení Šlapanice s okolními obvodními odděleními mezi 04/2019 - 04/2020

obvodní oddělení	počet trestných činů	index kriminality (%)
Šlapanice	317	102,5
Kuřim	316	136,0
Blansko	524	97,4
Brno-Židenice	1857	271,3
Brno-Sever	1661	274,1
Brno-Komárov	1475	539,6
Vyškov	555	111,7
Slavkov u Brna	161	74,4
Židlochovice	333	125,4

zdroj: mapakriminality.cz (2020)

Počty dopravních nehod na území obce Březina kolísají mezi minimální hodnotou 2 (v roce 2012) a 7 v letech 2008, 2013, 2015, 2018 a 2019 (viz obr. 25). Celkově došlo ve sledovaném období k 71 nehodám, průměrný počet nehod na jeden rok činí 5,1. Při pohledu na lineární trend počtu dopravních nehod však možno pozorovat postupně rostoucí tendenci v obci. Situace se do budoucna může zlepšit díky dokončené rekonstrukci komunikací s označením II/373, III/373/67 Březina – průtah, která si mimo jiné kladla za cíl zvýšení dopravní bezpečnosti v obci.

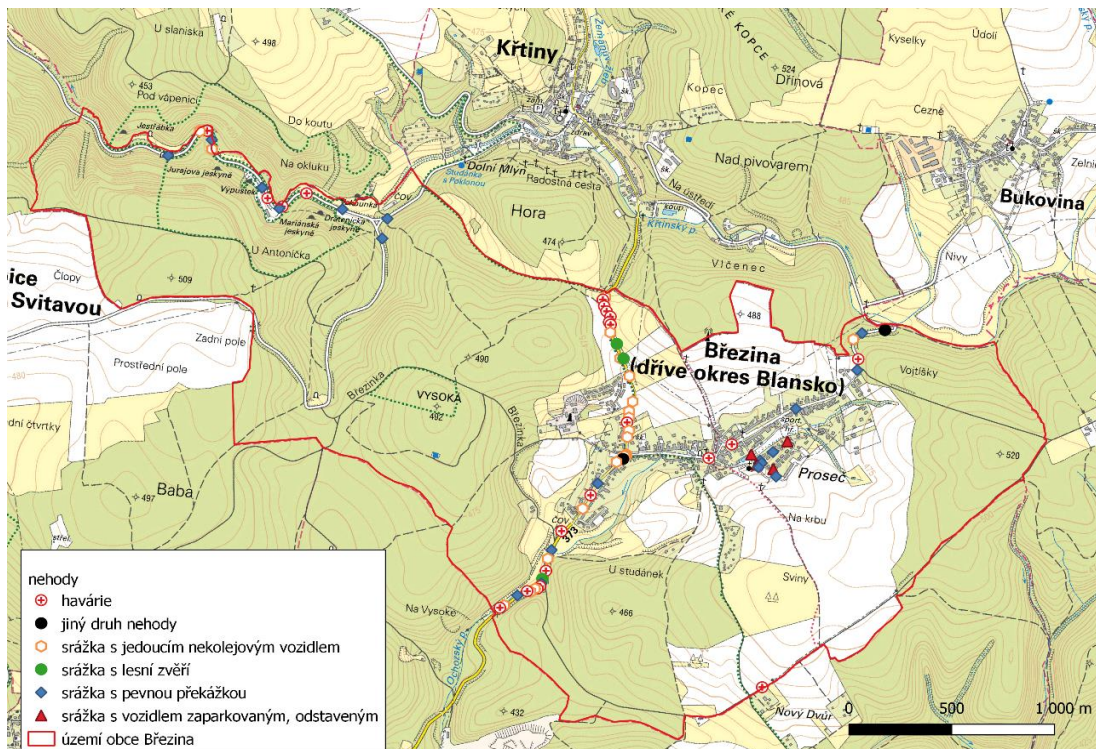

Obrázek 25 Počet dopravních nehod a lineární trend počtu dopravních nehod na území obce Březina mezi roky 2007 a 2020*, zdroj: Statistické vyhodnocení nehod v mapě, maps.jdvm.cz

*údaje za rok 2020 pouze do konce měsíce dubna

Následující obrázek zachycuje rozložení dopravních nehod v prostoru obce Březina v letech 2007 až 04/2020. Nejvíce dopravních nehod je klasifikovaných jako havárie (22), následují srážky s jedoucím neokolejovým vozidlem (21). Nejčastěji se dopravní nehody odehrály na silnici č. II/373, kde je však

současně největší intenzita dopravy. Problematická byla zejména křižovatka v blízkosti autobusové zastávky Táborská, v jejíž blízkosti se nachází základní škola, čímž dochází k zvýšenému riziku k vzniku dopravních nehod. Další problematický úsek byl identifikován na totožné komunikaci na hranici obce Březina a městyse Křtiny, kde komunikace prochází členitým terénem a lesními pozemky a tudíž hrozí zvýšené riziko střetu se zvěří.

Obrázek 26 Dopravní nehody na území obce Březina mezi roky 2007 a 2020*. Zdroj: Statistické vyhodnocení nehod v mapě, maps.jdvm.cz; Základní mapa 1:25 000, cuzk.cz; ArcČR 500.

*údaje za rok 2020 pouze do konce měsíce dubna

V obci působí Jednotka sboru dobrovolných hasičů (JSDHO), která spadá pod samostatnou působnost obce na úseku požární ochrany. Hlavní náplní činností Jednotky je provádění hašení požárů, záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech. Mimo úsek požární ochrany, který zabezpečuje JSDHO, se SDH Březina podílí i na kulturní činnosti v obci (ples, ostatky). V roce 2019 zasahovala Jednotka při lesních požárech, odstraňování stromů překážejících provozu, taktéž při dopravních nehodách a v průběhu letních měsíců pomáhala při odstraňování následků bleskových povodní.

Silné stránky

růst bytové výstavby

dostatek rozvojových ploch pro bydlení

přítomnost školních zařízení v obci (ZŠ, MŠ, LMŠ)

dobrá úroveň bezpečnosti (nízký index kriminality)

Slabé stránky

záběr zemědělské půdy v důsledku nové výstavby v posledním desetiletí

absence zdravotních zařízení a poskytovatelů sociálních služeb

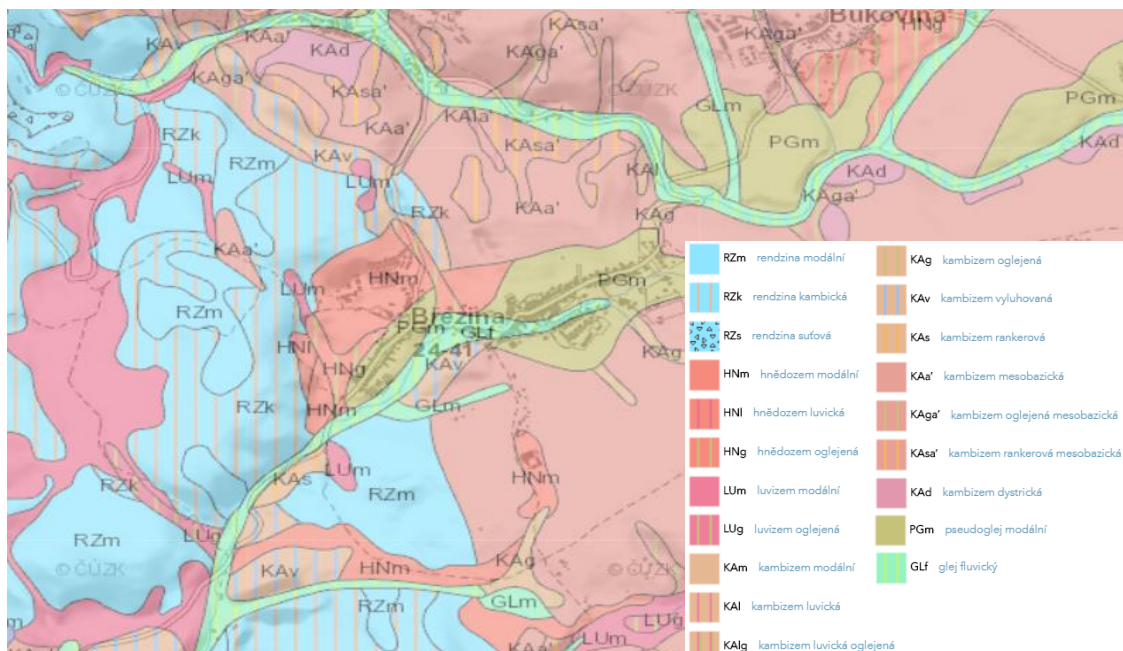
rizikové oblasti dopravních nehod v obci

nedostatečné množství dostupných služeb

6 Životní prostředí a krajina v území

6.1 Charakteristika

Obec Březina leží v atraktivním prostředí členitého terénu s množstvím zajímavých tvarů reliéfu. Geomorfologicky náleží do systému Hercynského, provincie Česká vysočina, subprovincie Českomoravská soustava, oblasti Brněnská vrchovina a celku Dražanská vrchovina. Západní část území náleží do podcelku Moravský kras, který nabízí geomorfologicky pestré formy krasových jevů v podobě skalních útvarů, jeskyň, závrťů, či ponorů (Křtinský potok). Moravský kras je tvořen především vápenci a dolomity z devonského období prvohor. Východní část se zařazuje do podcelku Konické vrchoviny, která má charakter náhorní plošiny a na rozdíl od Moravského krasu vykazuje menší členitost území. Typické jsou horniny Karbonu - jílovité břidlice, prachovce a droby. Rovněž se v Konické vrchovině nachází nejvyšší vrch Březiny s nadmořskou výškou 520 m n. m. Z hlediska zastoupení půdních jednotek jsou opět patrné odlišnosti v dílčích geomorfologických celcích. V celku Moravský kras převládají luvizemě a rendziny vyznačující se vyšší skeletnatostí a tudíž nevhodností k dalšímu zemědělskému využití. Ve východní části obce dominují kambizemě, jakožto nejrozšířenější půdní typ vázaný na svažité podmínky. Nejpříznivější půdní druhy se nachází v bezprostřední blízkosti zastavěné části obce – jedná se o hnědozemě nabízející zemědělské využití i pro náročnější plodiny. Blíže rozložení jednotlivých půdních typů přináší následující obrázek.

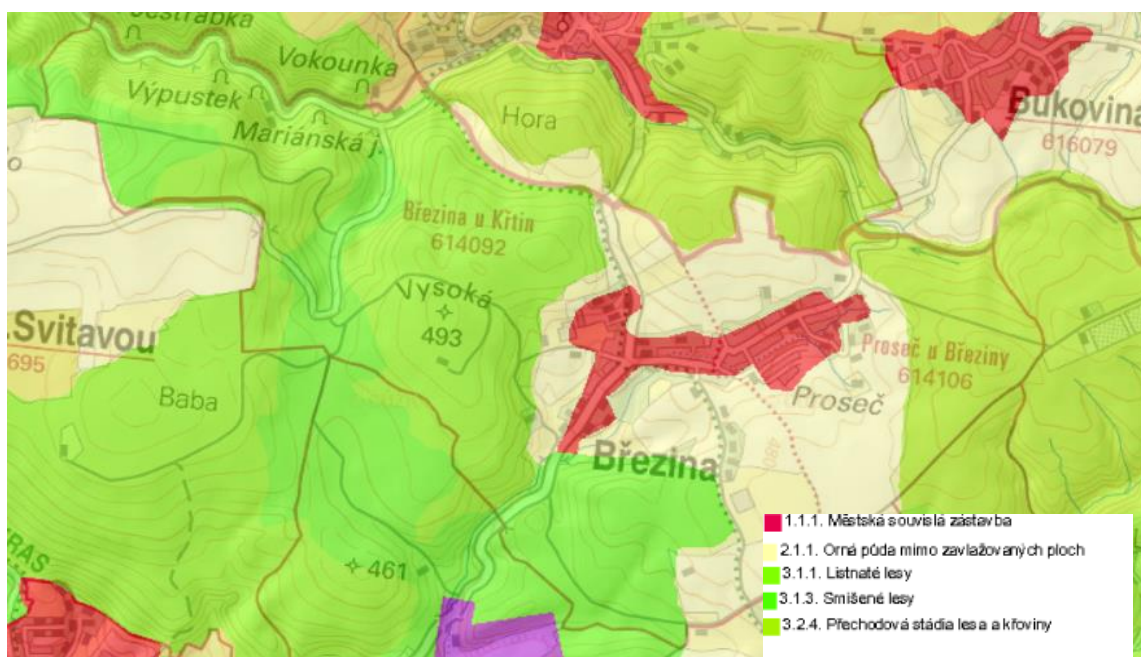

Obrázek 27 Půdní druhy na území obce Březina, zdroj: Česká geologická služba, mapy.geology.cz

Dle Quittovy klasifikace klimatických oblastí náleží území obce do mírně teplé oblasti MT₁₀ a částečně i do MT₉. Uvedené klimatické oblasti se vyznačují krátkým a teplým jarem, dlouhým,

teplým, suchým až mírně suchým létem, krátkým a mírně teplým podzimem a mírnou, suchou a krátkou zimou. Průměrná teplota se pohybuje v rozmezí 8,1 – 9°C, průměrné srážkové úhrny dosahují v Březině 601 – 650 mm za rok.

Podíváme-li se na využití území, v Březině značně převládají plochy nezemědělské půdy nad zemědělskými pozemky. Uvedená skutečnost indikuje stabilizovaný stav životního prostředí a krajinu přetvořenou člověkem pouze v minimálním rozsahu. Koeficient ekologické stability činí 2,02. Dle Míchala (1985) reprezentuje *vcelku vyváženou krajinu, ve které jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami*. Největší podíl zaujímají lesní pozemky, konkrétně se jedná o listnaté lesy obklopující intravilán obce. Ve východní části nalezneme přechodová stádia lesa a křoviny. Orná půda navazuje na zastavěnou část obce a má charakter velkých půdních bloků využívaných k produkci obilovin. Následující obrázek detailněji přibližuje landuse (využití půdy) v obci.

Obrázek 28 Využití území dle Corine Land Cover 2018 v obci Březina, zdroj: Národní geoportál INSPIRE, geoportal.gov.cz

Celková výměra obce činí 683,2 ha. Největší podíl zajímá nezemědělská půda (66,5 %), z ní nejvíc tvoří lesní pozemky (90,3 %). Na zemědělskou půdu připadá třetina z celé rozlohy obce (33,5 %), z které většiny tvoří orná půda (80,1%) následovaná trvalými travními porosty (11,6%). Vzhledem k opakovaným záplavám způsobeným přívalovými dešti (v roce 2019 došlo v průběhu měsíce července až třikrát k bleskovým povodním) doprovázenými erozními smyvy z polí nad obcí je v zájmu obce zvýšit podíl trvale travních porostů na úkor orných ploch a posílit tak retenční schopnost půdy. Rovněž je v územním plánu počítáno s vymezením vodních a vodohospodářských ploch pro

vybudování suchých retenčních nádrží - poldrů. Vymezené plochy navazují na zastavěné území na východním okraji obce a mají plnit především protierozní funkci.

Tabulka 16 Struktura pozemků na katastru obce Březina v roce 2019

Druh pozemku		výměra (ha)	podíl na území obce (%)
Celková výměra		683,2	100,0
Zemědělská půda		228,6	33,5
Z toho:	Orná půda	183,0	80,1
	Chmelnice	-	-
	Vínice	-	-
	Zahrada	16,2	7,1
	Ovocný sad	2,9	1,3
	Trvalý travní porost	26,5	11,6
Nezemědělská půda		454,6	66,5
Z toho:	Lesní pozemek	410,3	90,3
	Vodní plocha	1,1	0,2
	Zastavěná plocha a nádvoří	12,9	2,8
	Ostatní plocha	30,3	6,7

zdroj: Český statistický úřad, czso.cz

6.2 Vodstvo

Nejvýznamnějším vodním tokem protékajícím územím Březiny je Ochozský potok. Pramení v místní části Proseč jihovýchodně od zastavěné části obce. Na okraji intravilánu (v blízkosti dětského hřiště) je vodní tok zatrubněn. Toto zatrubnění pokračuje v západním směru přes celou obec a končí u domu č.p. 13. Odtud již Ochozský potok pokračuje jihozápadně přes zemědělské a v menší míře lesní pozemky.

Severní části obce protéká Křtinský potok. Pramení v sousední obci Bukovina, odkud teče jižním směrem ke hranicím obce a dál pokračuje na západ po hranicích katastru. Nedaleko jeskyně Výpustek se propadá, cca tři kilometry vede pod zemským povrchem a vyvěrá v k.ú. Babice nad Svitavou u

jeskyně Otevřená skála. Údolí Křtinského potoka nabízí díky atraktivnímu prostředí Moravského krasu rekreační využití nejen pro obyvatelé Březiny.

V centrální části obce se nachází rybník o velikosti 0,05 ha, který přešel v roce 2018 kompletním odbahněním.

Obrázek 29 Rybník v centru obce Březina, zdroj: Archív obce

6.3 Ochrana životního prostředí

V území obci Březina se rozprostírá hned několik maloplošných i velkoplošných chráněných území. V západní části obce, v k. ú. Březina leží CHKO a EVL Moravský kras. Předmětem ochrany je díky geologickému podkladu a poloze na rozhraní panonské a hercynské oblasti existence specifických rostlinných a živočišných společenstev. V samotné chráněné krajinné oblasti se nachází přírodní rezervace Březinka ležící na vrchu Vysoká, která je vzácná přítomností přírodě blízkých porostů na škrapových polích. Severně od PR Březinka je přítomná další přírodní rezervace – U Výpustku charakteristická četnými jeskynními systémy (jeskyně Výpustek, Stará Drátenická, Nová Drátenická, Mariánská, Jestřábí skála, Kanibalka a další) s paleontologickými i archeologickými nalezišti.

Koncepce řešení územního systému ekologické stability krajiny pozůstává z nadregionálních i lokálních prvků. **Nadregionální** jsou zastoupeny nadregionálním biocentrem Josefovské údolí a na něj navazujícími dílčími částmi nadregionálního biokoridoru NRBK K 135. Do uvedeného biokoridoru jsou vložena dvě **lokální** biocentra s označením NRBK K 135/BK 1 a NRBK K 135/BK 2 ve snaze zachovat princip přiměřených prostorových nároků a plnou funkčnost skladebných částí ÚSES. Ve východní polovině obce jsou prvky ÚSES zastoupeny jedním lokálním biocentrem LBC 1 přesahujícím do katastrálního území obce Hostěnice a na něj navazujícími dvěma lokálními biokoridory LBC 2 a LBC

3. Cílovými ekosystémy vymezených skladebných částí ÚSES jsou vodní a mokřadní ekosystémy (NBC Josefovské údolí a NRBK K 135) a mezofilní lesní ekosystémy.

Z hlediska zdrojů znečištění se v obci nenachází významnější zdroj polutantů. Díky relativně vysokému zastoupení lesů obec nabízí příznivou kvalitu ovzduší, problematická je pouze komunikace II. třídy č. 373, která představuje zvýšený výskyt částic PM₁₀ a NO₂ a hlukové znečištění díky automobilové dopravě. Co se týče znečištění vod, v Březině není přítomen žádné významnější místo vypouštění do podzemních či povrchových vod. Severozápadně od obce se nachází pouze místo odběru – hlavní zdroj pitné vody pro obyvatelé Březiny. Podíváme-li se na stav vody v hlavní vodoteči protékající intravilánem obce – Ochozský potok, dle terénního průzkumu i laboratorních rozborů práce Vaculíkové (2018) vykazuje vodní tok významné znaky znečištění. Při porovnání měřených vzorků s hodnotami přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod dle nařízení vlády č. 401/2015 Sb. dochází k překročení hodnot částic fosforu, dusičnanového dusíku a amoniakálního dusíku a celkového dusíku.

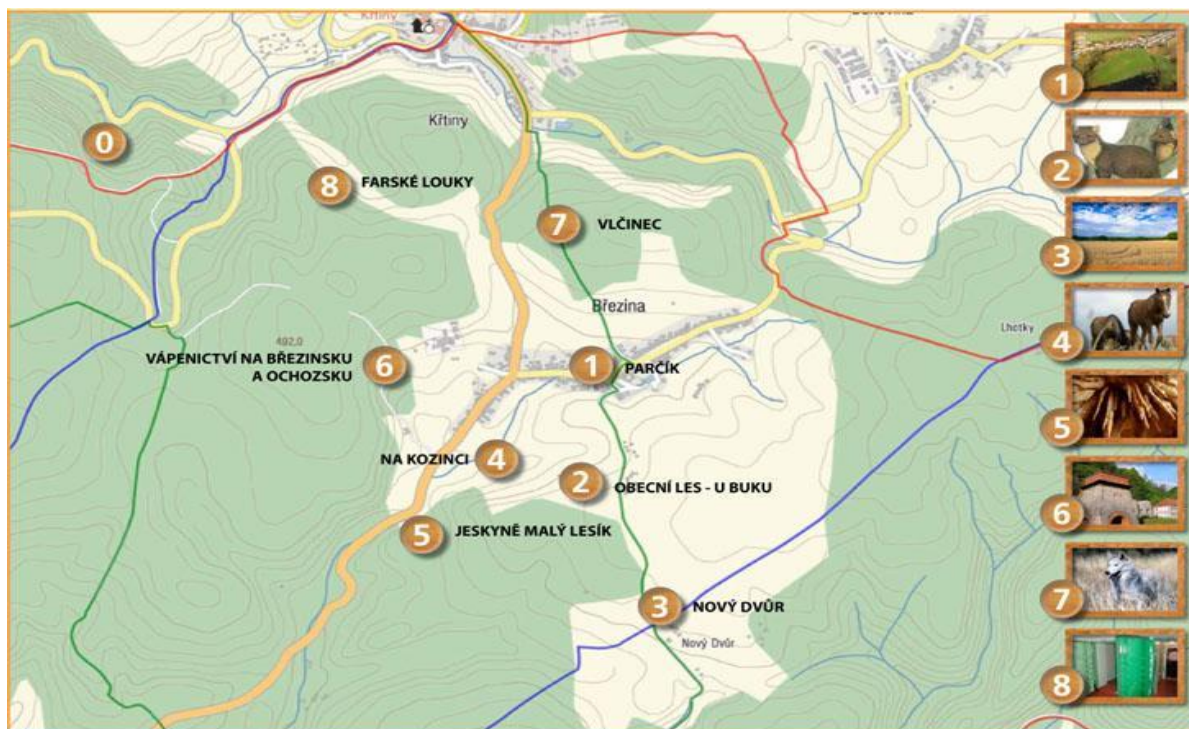
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> vysoké procento zalesnění přítomnost chráněných území vysoký koeficient ekologické stability absence významnějších zdrojů znečištění 	<ul style="list-style-type: none"> plochy orné půdy náchylné k erozi ohrožení bleskovými povodněmi znečištění Ochozského potoka

7 Cestovní ruch a volný čas

Atraktivní přírodní prostředí s množstvím skalních dominant vytváří příznivé předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu v obci. Největší koncentrace turistických lákadel se nachází v údolí Křtinského potoka, v západní části obce na hranicích s městysem Křtiny.

Jedinou veřejně zpřístupněnou jeskyní je **jeskyně Výpustek** s bohatou historií. Jeskyně je výjimečná především dvousetmetrovou vestavbou bývalého armádního pracoviště, které bylo vyňato ze systému bojové pohotovosti v roce 2001 a je doposud plně funkční. Nyní jsou postupně odstraňovány zadržky provedené ve II. světové válce, kdy byla do podzemí umístěna německá továrna na výrobu součástek leteckých motorů. Za těmito zdmi se postupně objevují původní části se sintrovou výzdobou, z nichž některé jsou zařazeny do prohlídkové trasy. Také zde návštěvníci mohou spatřit model jeskynního medvěda v životní velikosti, jelikož byly v jeskyni nalezeny kompletní kostry těchto obratlovců.

Ostatní zajímavosti, které jsou lokalizovány v přírodní rezervaci, zahrnují například **propadání Křtinského potoka, závrť Čertova díra** či seskupení vzájemně propojených jeskyní **Zatajená chodba, Stará a Nová Drátenická a Mariánská**. Územím prochází zpevněná komunikace a k jeskyni Výpustek vede i červená turistická značka. Nevýhodou však je absence turistického značení přímo ze zastavěné části obce (návštěvníci tak využívají jakožto výchozí bod k turistickým výletům sousední městyse Křtiny). V roce 2010 proto díky iniciativě místních občanů vznikla naučná stezka „**Osm březinských zastavení**“, která prostřednictvím informačních tabulí provází po nejzajímavějších místech v obci. Součástí trasy jsou i odpočinková místa nabízející posezení u jednotlivých zastavení.

Obrázek 30 Trasa naučné stezky "Osm březinských zastavení" na území obce Březina, zdroj: obec-brezina.cz

Další tematickou stezkou procházející centrální části katastru představuje **Vápenická stezka** provádějící návštěvníky po nejvýznamnějších stopách dokládajících tradici vápenictví v 18. a 19. století v Březině. Stezka pozůstává z deseti zastavení s informačními tabulemi – sedm z nich je věnováno historii vápenictví, tři obznamují návštěvníky o historii obce.

Podíváme-li se do východní části obce, přímo od zastávky Březina, Lhotky se mohou návštěvníci napojit na značenou turistickou trasu s názvem „**Stezka babky Březinky**“. Ta je věnovaná nejmladším obyvatelům obce. Na osmi tabulích se děti seznámí s ohleduplným využíváním lesního bohatství a díky zpevněnému povrchu je vhodná i pro kola či kočárky.

Z kulturních pamětihodností návštěvníky upoutá filiální Kostel Panny Marie, Matky církve, jehož stavba byla započata 1. 6. 1993. Základní kámen tohoto kostela posvětil sám sv. otec Jan Pavel II. při své návštěvě na Velehradě (22. 4. 1990). Samotná stavba má celkem netradiční podobu - půdorys je ve tvaru čtverce a střecha představuje tvar čtyřhranného jehlanu. Má připomínat Boží stánek, který provázal lid Starého Zákona do země zaslíbené.

Obrázek 31 Kostel Panny Marie, Matky církve v obci Březina

Ubytovací služby v obci poskytuje Farma Noe nabízející luxusní ubytování v osmi apartmánech včetně snídaně z vlastních domácích produktů. Kromě ubytování jsou k dispozici i další služby pro návštěvníky – wellness se saunou či vířivkou, projíždky na koních či koňské pólo ve vnitřní nebo venkovní jízdárně. Další možnosti ubytování jsou k dispozici v okolních obcích Bukovina, Křtiny a Ochoz u Brna.

V obci se nenachází stálé turistické informační centrum, které by zabezpečovalo propagační a informační servis přicházejícím návštěvníkům. Informace poskytuje místní knihovna či obecní úřad, avšak pouze v pracovní dny. Nejbližší informační centrum se nachází v městysi Křtiny.

7.1 Trávení volného času

Obec Březina nabízí široké možnosti trávení volného času pro různé věkové skupiny obyvatel. Občané mohou také participovat v rozličných spolcích, které v Březině fungují a svou činností přispívají k aktivizaci a posílení komunitního života v obci. Následující přehled přináší zařízení volného času v Březině.

Tabulka 17a Přehled možností trávení volného času Tabulka 17b Seznam spolků v obci Březina

Zařízení pro trávení volného času
Veselé hřiště
Dětské hřiště Březina
Sokolovna
Obecní knihovna

zdroj: www.obec-brezina.cz

Přehled spolků
Cyklogang Březina
Klub seniorů
Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce
Tělocvičná jednota Sokol Březina
Vápenický spolek

Vzhledem k rostoucímu trendu obce již stávající volnočasová zařízení kapacitně neodpovídají podmínkám obce, zejména sportovní zázemí se jeví jako nedostatečné. Uvedený stav vedení obce reflektuje, proto vznikla v roce 2015 Územní studie, která je zaměřená na úpravu centra obce mezi sokolovnou, hasičskou zbrojnicí a Kostelem Panny Marie, Matky církve, kde je rovněž počítáno s vybudováním venkovního zázemí pro sportovní aktivity.

Výše uvedené spolky se podílejí i na organizaci různorodých akcí pro širokou veřejnost. K nejnavštěvovanějším patří tradiční Anenské hody, hasičská zábava, či rozsvícení vánočního stromu. Podrobnější přehled nabízí následující tabulka.

Tabulka 18 Přehled konaných kulturních a sportovních akcí v Březině v roce 2019

Název akce	Datum	Název akce	Datum
Dětský maškarní rej	01/2019	Anenské hody	07/2019
Hasičská tancovačka	02/2019	Soutěž mladých hasičů	08/2019
Ostatky a Ostatková merenda	02/2019	Soutěž dospělých požárním útokem	09/2019
Velikonoční turnaj v soft tenise	04/2019	Hudební odpoledne s dechovkou	09/2019
Pálení čarodějnic	05/2019	Drakiáda	10/2019
Březinský košť domácích pálenek a likérů	05/2019	Orientační běh	10/2019
Letní noc na Sokecu	06/2019	Světýlkový průvod	11/2019
Dape Memorial Cup	07/2019	Rozsvícení vánočního stromu	12/2019
		Štěpánský ohňostroj	12/2019

zdroj: www.obec-brezina.cz

Silné stránky	Slabé stránky
přítomnost naučných stezek	malé množství značených turistických tras
aktivní spolková činnost	absence turistického informačního centra
široká nabídka akcí pro veřejnost	nedostatečné zázemí pro sportovní aktivity

8 Správa obce Březina

Obec Březina je samosprávným společenstvím občanů a tvoří územní celek, který je vymezen hranicemi dvěma katastrálními územími – k. ú. Březina u Křtin a k. ú. Proseč. Zároveň je veřejnoprávní korporací s vlastním majetkem a možností svobodného hospodaření dle vlastního rozpočtu. Nejvyšším orgánem obce je zastupitelstvo čítající celkem 7 členů volených na dobu 4 let. Iniciativními a kontrolními orgány zřizovanými zastupitelstvem obce jsou dva výbory, kontrolní a finanční. V současnosti je starostou obce Mgr. Martin Habáň, místostarostou RNDr. Mgr. Michal Bittner, Ph.D. Obecní úřad není členěn na odbory. Obec Březina je zřizovatelem Základní a Mateřské školy Březina, organizační složky obce jsou reprezentovány Obecní knihovnou Březina a zásahovou Jednotkou Sboru dobrovolných hasičů obce Březina.

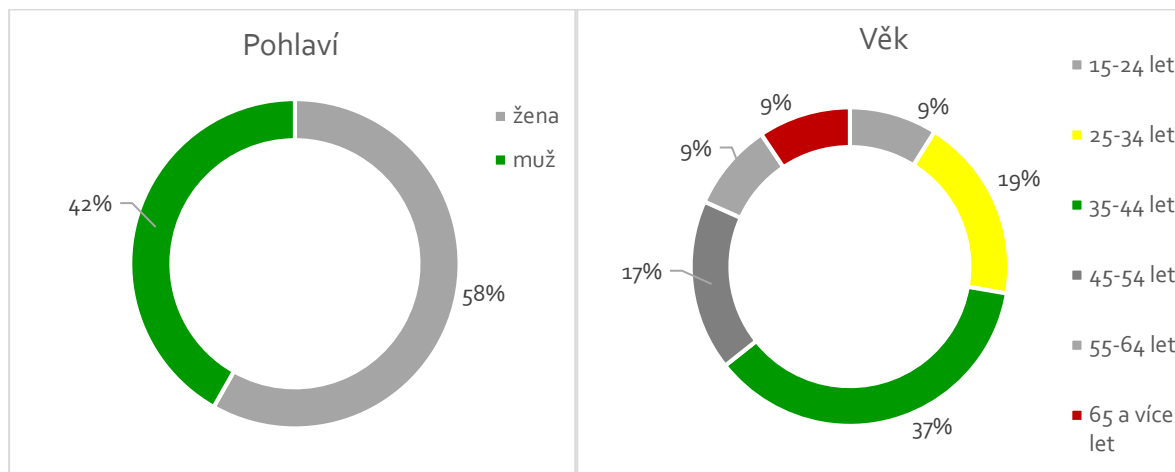
9 Názory místních obyvatel

9.1 Dotazníkové šetření

V rámci tvorby strategického dokumentu bylo využito i zapojení široké veřejnosti s cílem zjistit názory občanů na rozvoj obce v nejbližším pětiletém období. K zjišťování posloužilo dotazníkové šetření probíhající v září roku 2020. Občané starší 15 let se mohli zapojit pohodlně ze svých domovů prostřednictvím online platformy Formuláře Google. Obyvatelům, kteří neměli možnost vyplnit dotazník v online prostředí, byl k dispozici papírový dotazník na obecním úřadě a v prodejně ENAPO. Celkově se do šetření zapojilo 213 osob, což reprezentuje 26 % populace Březiny starších 15 let. Výsledky průzkumu tak poskytují informačně hodnotný obsah a reprezentativně zachycují názory širokého spektra obyvatel.

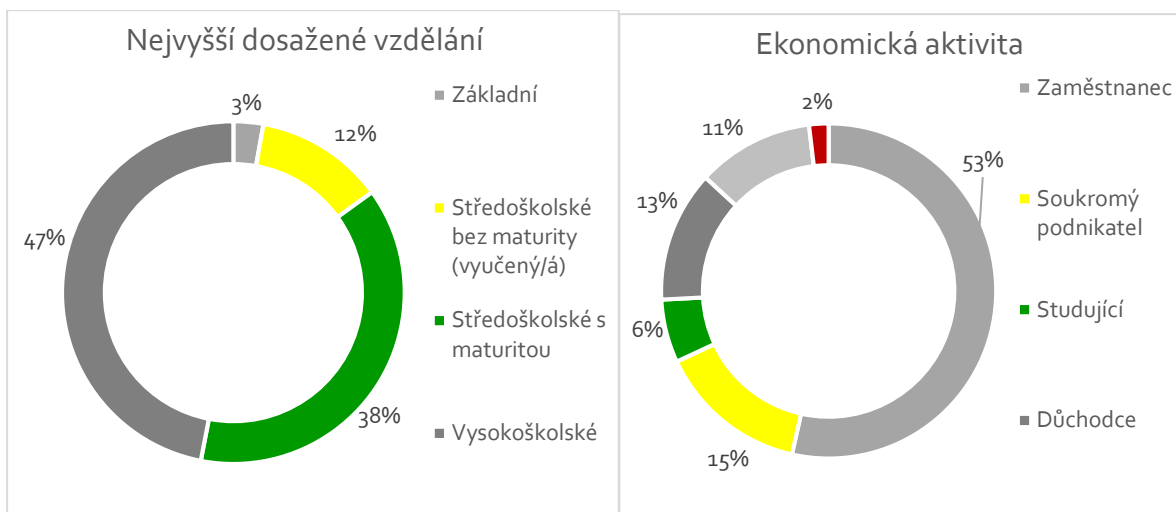
Identifikace respondentů

V šetření mírně převládají názory žen nad muži (124 žen a 89 mužů), což ovšem koresponduje s demografickým složením populace, kdy ve věku 15 let a více dominují mezi občany Březiny ženy (více viz podkapitola 2.3 Pohlaví a věk). Dílčí věkové skupiny respondentů rovněž odpovídají věkovému složení populace, a proto můžeme vzorek dotazovaných považovat za reprezentativní. Bližší náhled nabízejí následující grafy.

Obrázek 35 Pohlaví a věkové složení respondentů v Březině, zdroj: vlastní šetření, 2020

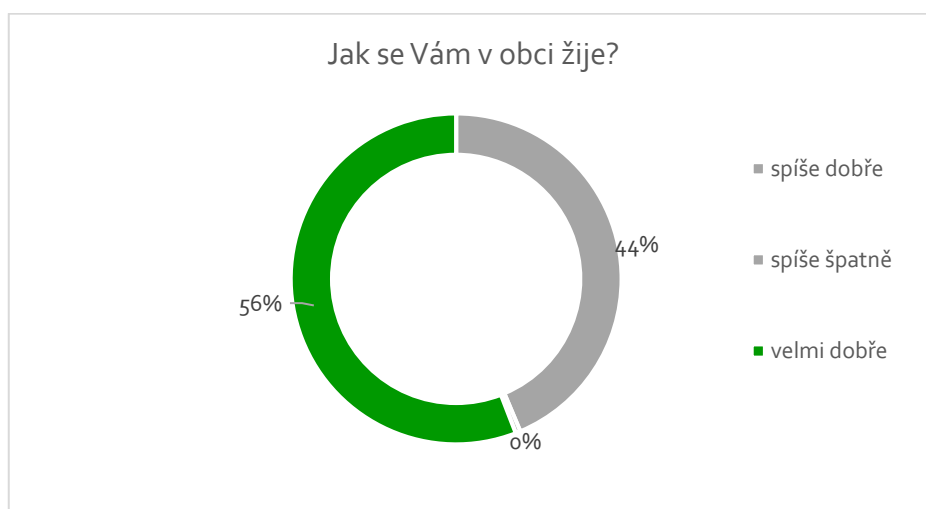
Z hlediska nejvyššího dosaženého vzdělání tvoří respondenti s vysokoškolským vzděláním téměř polovinu (100 obyvatel z 213 dotazovaných). Odklon od demografického složení celé populace (dle Sčítání v roce 2011 tvořili vysokoškolsky vzdělaní pouze 16,5 % ze všech obyvatel) může být dán korelací, kdy je předpoklad, že s roustoucím stupněm vzdělání roste zájem a občanská iniciativa ve věcech veřejných. Podíváme-li se na ekonomickou aktivitu respondentů, nejvíc odpovědí je zaznamenáno od zaměstnanců (114 z celkových 213 odpovídajících), následují soukromí podnikatelé (31 z 213 respondentů) a důchodci (27 z 213 dotazovaných). Obecně lze říci, že jsou dílčí kategorie ekonomické aktivity zastoupeny dle skutečného stavu a žádná ze skupin nebyla opomenuta.

Obrázek 36 Struktura respondentů dle nejvyššího ukončeného vzdělání (vlevo) a ekonomické aktivity (vpravo), zdroj: vlastní šetření (2020)

Spokojenost se životem v obci

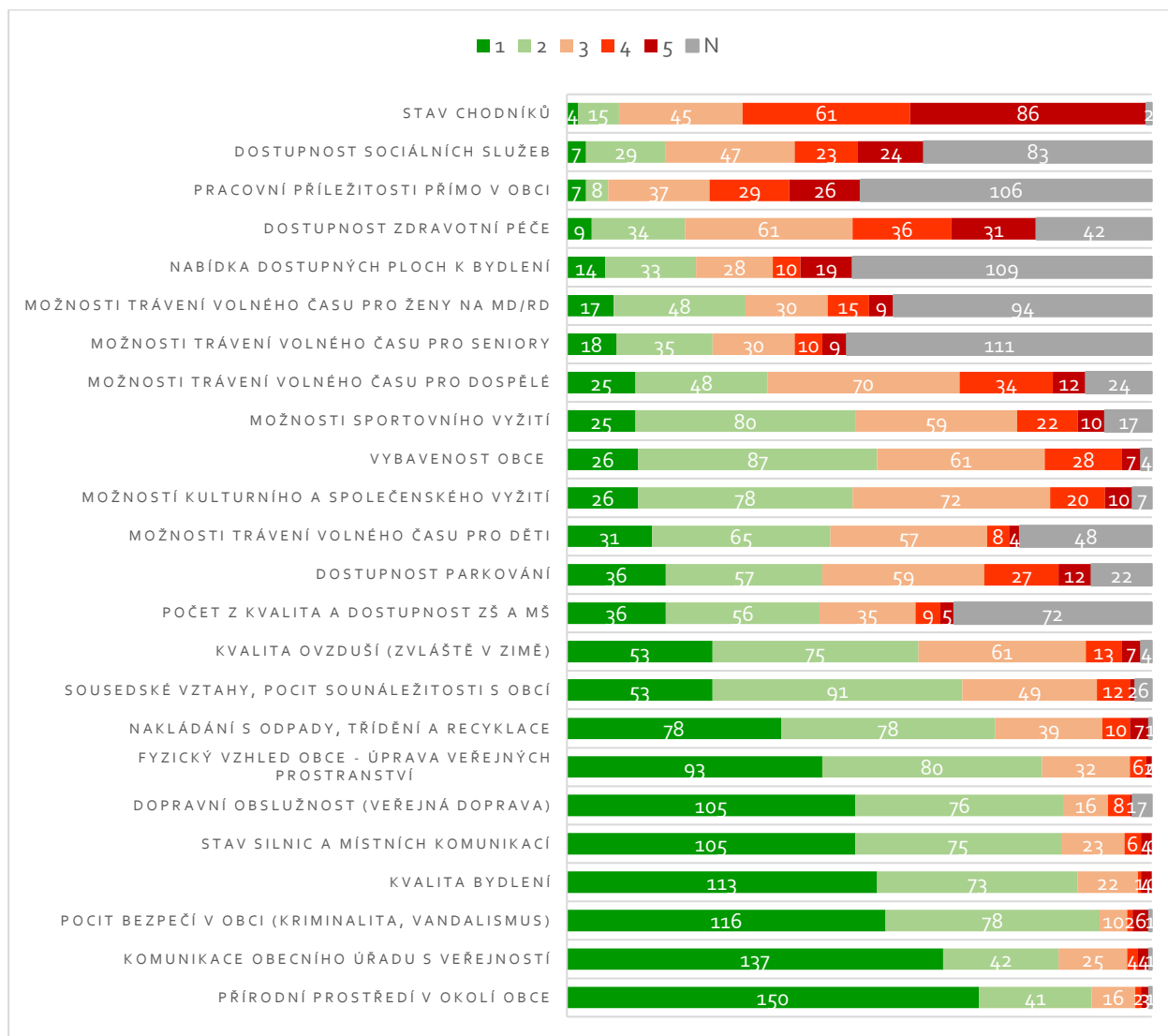
V první otázce jsme se zajímali o obecné nahlížení na spokojenost života v Březině. Ze všech respondentů až 119 označilo život v Březině za velmi dobrý, dalších 93 dotazovaných uvedlo možnost „spíše dobře“, pouze jeden občan považuje žití v obci za spíše špatné. Spokojenost lze demonstrovat i volným komentářem jedné z respondentek, která uvádí: „*Obec vnímáme jako velmi příjemnou pro život a vstřícnou k občanům. Výborně zde funguje zasílání informací sms zprávami, velmi přehledné jsou web stránky, obec má pěkné okolí, vše je udržováno, prostředí pro život je zde velmi hezké.*“ Procentuální rozložení odpovědí ilustruje následující obrázek.

Obrázek 37 Odpovědi na otázku "Jak se Vám v obci žije?", zdroj: vlastní šetření (2020)

Po přezkoumání obecného názoru na život v obci následovali otázky hodnotícího charakteru, kdy respondenti udělovali známky (1-nejlepší, 5 – nejhorší) vybraným oblastem v obci. V případě pocitu neznalosti v konkrétní oblasti byla v nabídce i možnost „nemohu posoudit“. **Nejpozitivněji** byly hodnoceny oblasti **přírodní prostředí, komunikace OÚ s veřejností**, vysoká spokojenost vyplývá dle

odpovědi i z pocitu **bezpečí v obci a kvality bydlení**. Největší slabinou obce je dle respondentů **stav chodníků**, nízké známky vykazovala i **dostupnost zařízení sociální i zdravotní péče**. Kompletní přehled přináší následující graf.

Obrázek 38 Odpovědi na otázku „Jak hodnotíte následující oblasti v obci?“, zdroj: vlastní šetření (2020)

Vybavenost obce

Po získání obecního přehledu jsme se zaměřili na konkrétní oblasti, ve kterých by se obec chtěla více rozvíjet. V otázce č. 5 respondenti ve volném komentáři uváděli služby, které v obci schází a uvítali by je. Odpovědi byly vyhodnoceny pomocí aplikace Wordcloud, kdy nejčastější odpovědi jsou největším písmem. Viz následující obrázek.

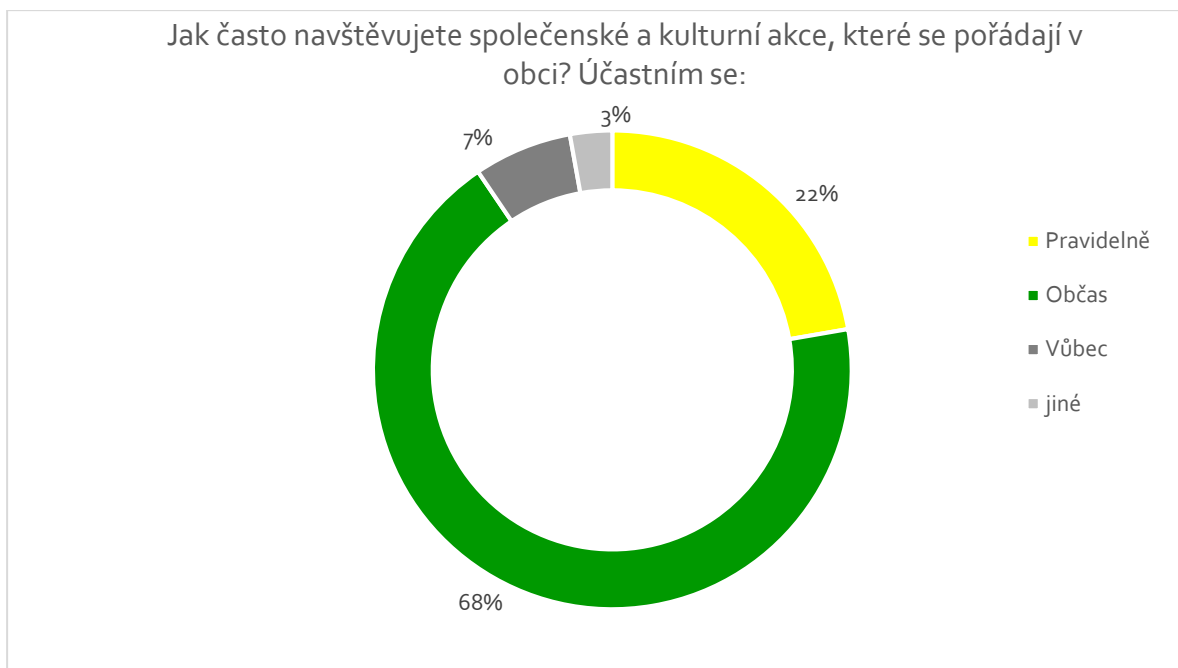

Obrázek 39 Odpovědi na otázku "Vybavenost obce – existují služby, které v obci schází, a uvítali byste je?", zdroj: vlastní šetření, zpracováno pomocí monkeylearn.com/word-cloud (2020)

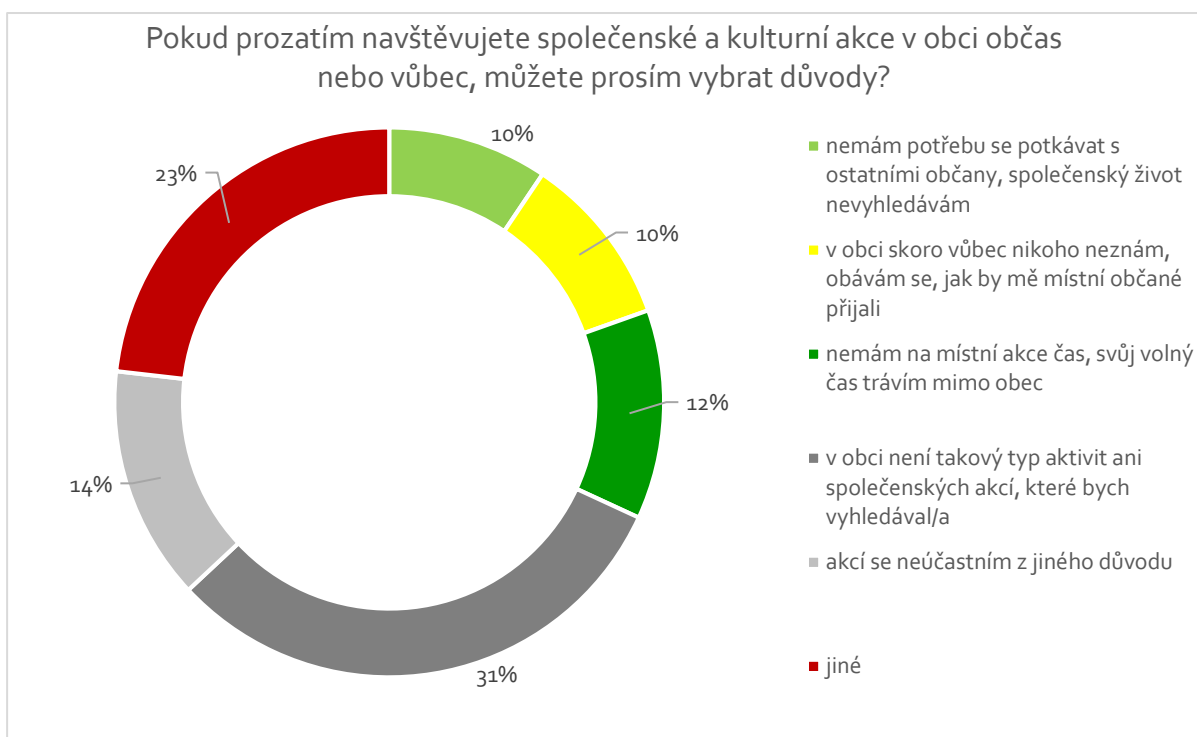
Nejčastěji se respondenti shodli na **chybějícím gastro podniku** v podobě restaurace, kavárny, nebo hospody. V současnosti v Březině neexistuje žádné restaurační zařízení, což podle místních ovlivňuje i občanskou soudržnost a možnost setkávat se s ostatními obyvateli. Dalšími častými odpověďmi jsou služby lékaře, pošta, kosmetika nebo kadeřnictví.

Společenský život v obci

V další části dotazníkového šetření jsme se respondentů ptali na účast na společenských akcích, které se v Březině konají. **Pravidelně** se akcí účastní **47 občanů**, **občas 144 respondentů** a **vůbec pouze 14** z celkem 213 dotazovaných. V případě, že respondenti uvedli možnost občas nebo vůbec, pátrali jsme po příčinách, tedy jakého důvodu se akcí neúčastní. **Nejvíce dotazovaných (31 %)** se zhodlo na odpovědi „v obci není takový typ aktivit ani společenských akcí, které bych vyhledával/a“, téměř pětina (23 %) uvedla **jiné důvody**. Mezi nejčastější patří **rodinné vytížení, práce a nedostatek volného času**. Mezi odpověďmi ovšem nalezneme i důvody jako nedostatek sociálních vazeb v Březině (10 %) či málo akcí (2 %). Konkrétní procentuální zastoupení odpovědí přináší grafy níže.

Obrázek 40 Odpovědi na otázku "Jak často navštěvujete společenské a kulturní akce, které se pořádají v obci?", zdroj: vlastní šetření (2020)

Obrázek 41 Odpovědi na otázku: "Pokud se akcí neúčastníte z jiného důvodu, můžete ho uvést?", zdroj: vlastní šetření (2020)

Poslední otázka týkající se společenského života v obci byla položena jako volná s cílem zjistit, jaké další akce by vyvolaly ohlas mezi místními. Odpovědělo celkem 83 respondentů. **Nejčastěji** se v odpovědích objevovalo „**pro děti**“, například: „*Akce pro děti, kde spolupracuje více spolků, tak jako v sousedních*

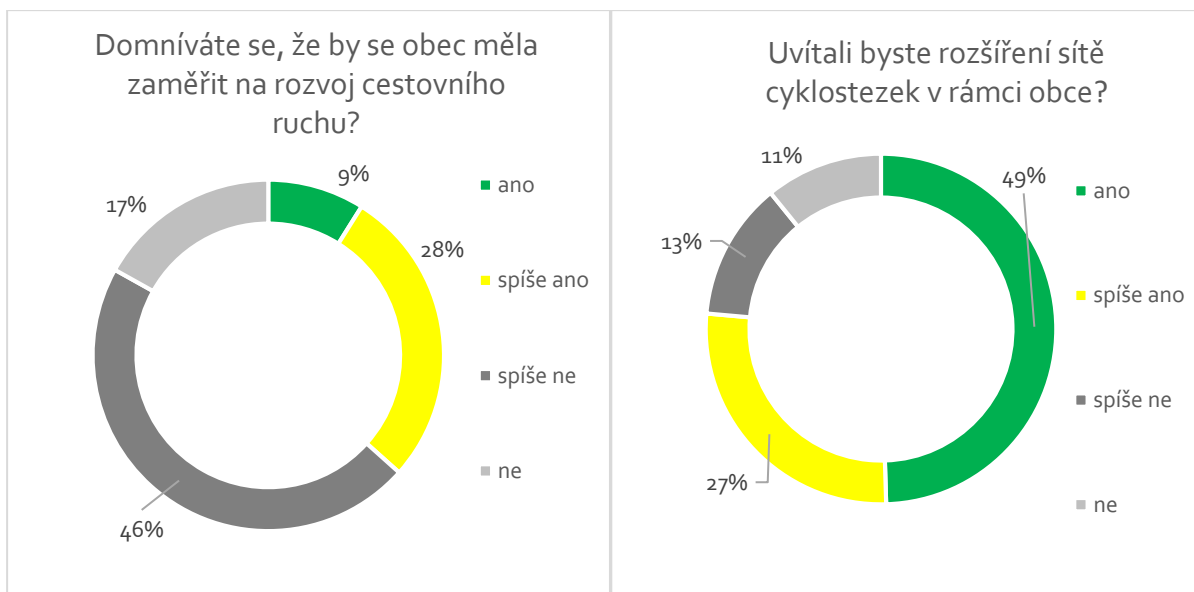
obcích (Křtiny, Ochoz)". Často se v odpovědích objevovaly i události kulturního typu, např. **koncerty, taneční zábavy, letní kina** či jiná promítání a také různé **formy jarmarků či trhů**, kde by se občané mohli víc vzájemně poznávat.

Obrázek 42 Odpovědi na otázku: "Jaké další akce byste v Březině uvítali?" zdroj: vlastní šetření, zpracováno pomocí monkeylearn.com/word-cloud (2020)

Rozvoj cestovního ruchu a Cyklodoprava

V prostřední části dotazníku nás zajímal pohled rezidentů na rozvoj cestovního ruchu a budování nových cyklostezek, jelikož v současné době prochází územím Březiny pouze jedna cyklostezka, jež není napojena na intravilán obce. Konkrétní znění otázek bylo následující: „Domníváte se, že by se obec měla zaměřit na rozvoj cestovního ruchu?“ Většina obyvatel **nevidí budoucnost v rozvoji turismu** v Březině potenciál – **36 odpovědělo „ne“ a 99 z celkových 213 respondentů odpovědělo „spíše ne“**. Jiná situace je v pohledu na rozvoj cyklostezek, (otázka „Uvítali byste rozšíření sítě cyklostezek v rámci obce?“), kde **naprostá většina obyvatel (76 %) odpověděla „ano“**, případně „spíše ano“. Rozvoj cyklodopravy by částečně dokázal redukovat intenzitu motorové dopravy, která roste s přibývajícím počtem nově přistěhovaných a současně by poskytla další možnosti trávení volného času pro různé věkové skupiny obyvatel. Celkový výčet odpovědí přináší následující grafy.

Obrázek 43 Odpovědi na otázku "Domníváte se, že by se obec měla zaměřit na rozvoj cestovního ruchu?" (vlevo) a "Uvítali byste rozšíření sítě cyklostezek v rámci obce?" (vpravo), zdroj: vlastní šetření (2020)

Silné a slabé stránky obce

Další série otevřených otázek byla věnovaná přednostem i slabým stránkám Březiny. Nejprve měli respondenti možnost vyjádřit, co jim v obci nejvíc chybí. Sesbíráno bylo celkem 160 odpovědí, z kterých nejvíc rezonovala potřeba vybudování chodníků, multifunkčního sportoviště, hřiště pro starší děti (cca od 8 let), taky se zde opakovaně objevovaly nedostatečné služby jako restaurace/hospoda či zařízení pro sociální péči, bližší náhled nabízí obrázek níže.

Obrázek 44 Odpovědi na otázku "Co konkrétně Vám v obci nejvíc chybí?", zdroj: vlastní šetření, zpracováno pomocí monkeylearn.com/word-cloud (2020)

V dalších otázkách měli respondenti určit největší slabinu a naopak, největší přednost Březiny. V negativech opětovně zaznívaly infrastrukturní nedostatky, jako jsou chodníky, dostupnost veřejného parkování, také odpovědi spojené s vyšší mírou dopravy zejména do Brna, jakožto přirozeného centra služeb a pracovních příležitostí, které obyvatelé využívají. Ve velké míře však rezonovaly i odpovědi spjaté s mezilidskými vztahy, specifičtěji se vyskytovala odpověď odhalující nepříliš snadné zapojení nových občanů do života obce apod.

Obrázek 45 Odpovědi na otázku: "Co je podle Vás největším problémem obce?", zdroj: vlastní šetření, zpracováno pomocí monkeylearn.com/word-cloud (2020)

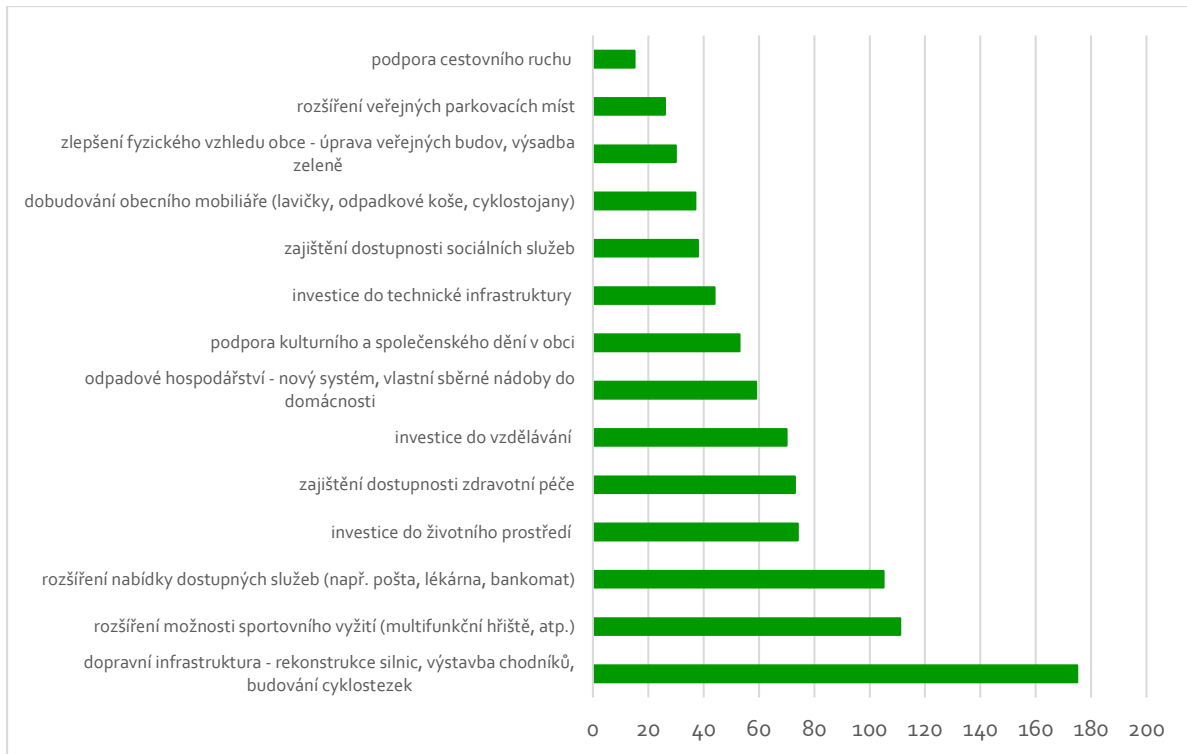
Mezi největší přednosti Březiny se velmi často vyskytovali odpovědi spjaté s **přírodním prostředím**, se kterým se občanům pojí pozitivní emoce (často doprovázené přívlastky jako nádherné, krásné apod.). Kladně také hodnotí **vedení obce** a aktivní přístup k jejímu rozvoji, viz například: „*Proaktivita starosty/vedení obce, spousta věcí se nějak řeší a pohybuje*“. Také nezpochybnitelnou výhodou přispívající k pozitivům Březiny je její **poloha v blízkosti Brna** a **dopravní dostupnost** i pomocí linek veřejné dopravy.

Obrázek 46 Odpovědi na otázku: "Co je největší předností Březiny?", zdroj: vlastní šetření, zpracováno pomocí monkeylearn.com/word-cloud (2020)

Investiční priority

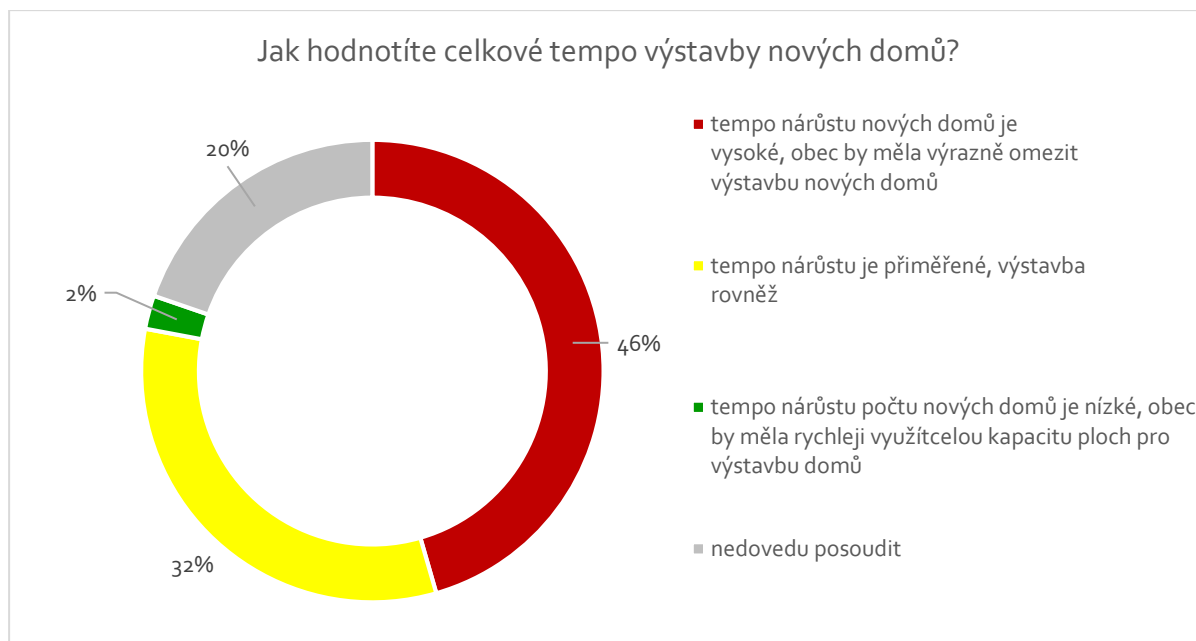
V otázce investičních priorit měli respondenti za úkol zvolit pět nejdůležitějších oblastí, kam by dle jejich názoru měly putovat finanční prostředky obce. Zcela jednoznačně (82 % dotazovaných) se shodli na nutnosti investic do dopravní infrastruktury – **budování chodníků, investice do místních komunikací a cyklostezek**. Dalšími významnými oblastmi, kde by občané uvítali finanční investice, jsou **rozšíření možností sportovního vyžití** (52 % respondentů) a **rozšíření nabídky dostupných služeb** (49 % respondentů). Otázka tak hodně koreluje s výše uvedenými (Co konkrétně Vám v obci nejvíc chybí) a zdůrazňuje tak nutnost vybraných investic pro kvalitnější a spokojenější život občanů.

Obrázek 47 Odpovědi na otázku: Představte si, že můžete rozhodnout o využití finančních prostředků Březiny. Na co byste je přednostně využil/a?, zdroj: vlastní šetření (2020)

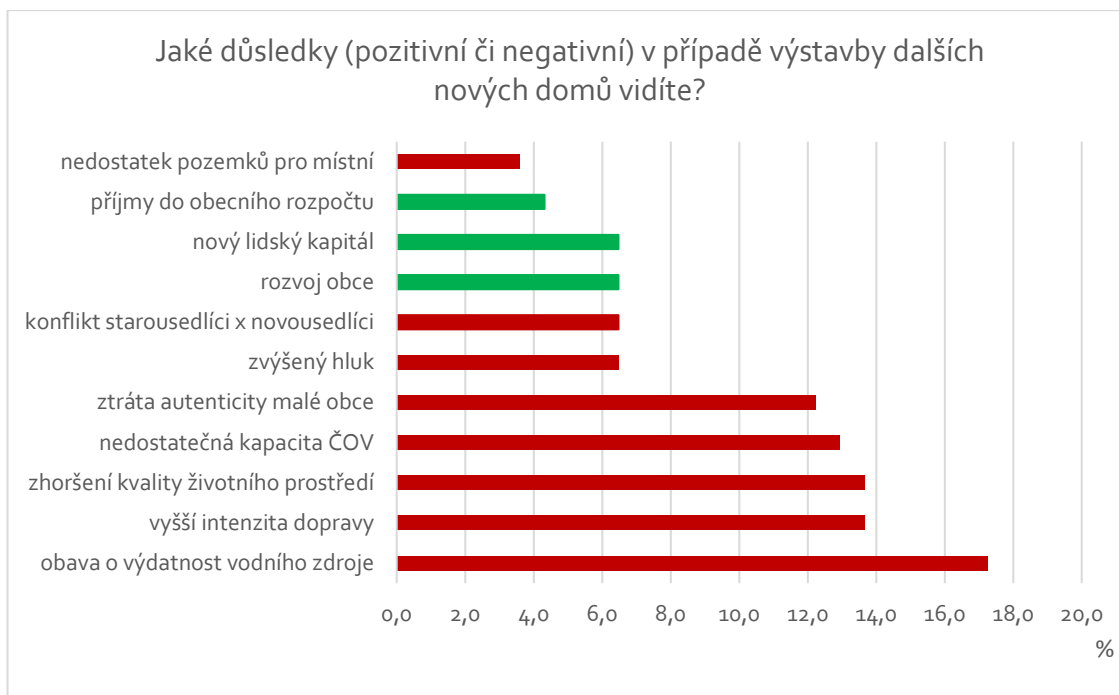
Nová výstavba

Vzhledem ke skutečnosti, že se během posledních 10 let významně zvýšil počet obyvatel Březiny, zajímal nás pohled místních i na tento aspekt. V otázce týkající se zhodnocení tempa růstu nové výstavby téměř **polovina (45 %) respondentů** se shodla, že **tempo růstu je vysoké** a obec by měla podniknout kroky k jeho snížení. **Třetina respondentů** považuje tempo výstavby za **přiměřené** a pouze 2 % dotazovaných za nízké.

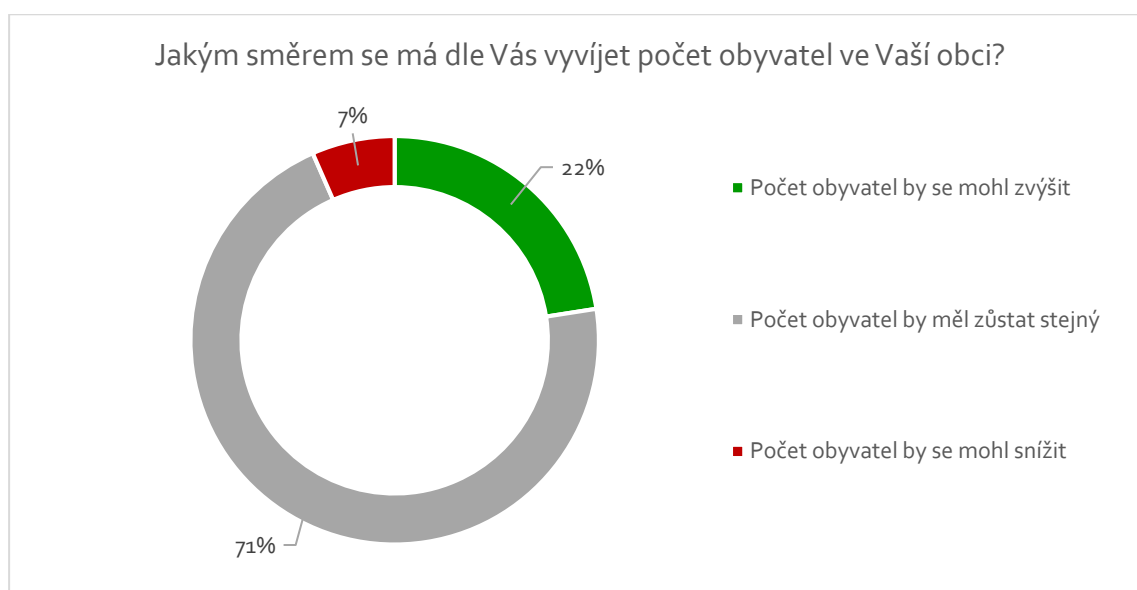
Obrázek 48 Odpovědi na otázku: "Jak hodnotíte celkové tempo výstavby nových domů?", zdroj: vlastní šetření (2020)

V navazující, volně položené otázce měli respondenti a úkol vyjmenovat nejmarkantnější dopady (pozitivní i negativní) plynoucí z nové výstavby. Odpovědělo 127 respondentů, přičemž většina se přiklání k odpovědím s negativním vyzněním. Rezovala **obava o nedostatečnou kapacitu technické infrastruktury (ČOV, zdroj pitné vody)**, rovněž se objevovaly odpovědi spjaté s **větší intenzitou dopravy, vyšším množstvím hluku, či integrace nových občanů** do současného prostředí Březiny. Někteří respondenti ovšem nové obyvatele vítají a považují je za další kladný impulz rozvoje – např.: „budou se zde stěhovat další lidé (povětšinou ti, kteří chtějí zakládat rodiny a pracují v Brně), mohlo by dojít k pozitivnímu rozvoji obce v oblasti školství, apod. Negativní důsledky nevidím. Hluk z případné výstavby stejně jednou utichne. Počet aut projíždějících obcí mi zase tolik nevadí, budou-li vyřešeny bezpečnostní prvky na vozovce a dodělány chodníky.“ Rovněž důležitým faktorem, který plyne z nové výstavby a příchodu nových obyvatel jsou **vyšší příjmy do obecního rozpočtu**.

Obrázek 49 Odpovědi na otázku: "Jaké důsledky (pozitivní či negativní) v případě výstavby dalších nových domů vidíte?", zdroj: vlastní šetření (2020)

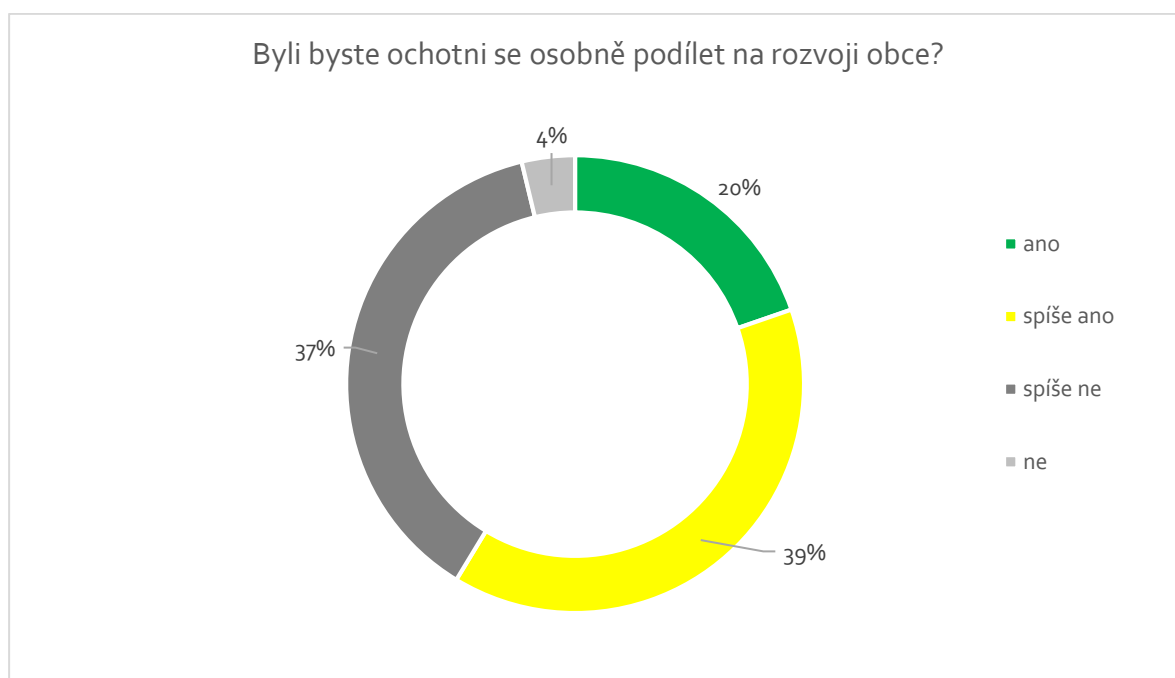
Poslední otázka týkající se nové výstavby byla zaměřena na tempo vývoje počtu obyvatel Březiny v nejbližším období. **Naprostá většina respondentů** (151 z 213) se shodla na výroku, že by **počet obyvatel měl zůstat stejný** a významně se neměnit. Téměř čtvrtina dotazovaných by byla pro zvýšení počtu obyvatel, a 14 z 213 respondentů považuje současný počet obyvatel za vysoký a byla by pro jeho snížení.

Obrázek 50 Odpovědi na otázku: "Jakým směrem se má podle Vás vyvíjet počet obyvatel ve Vaší obci?", zdroj: vlastní šetření (2020)

Participace na rozvoji obce

Poslední série otázek byla v dotazníku zaměřena na ochotu občanů Březiny aktivně se podílet na rozvoji obce. Z 213 odpovídajících obyvatel se **víc než polovina (58,7 %) chce účastnit na rozvoji**. Tento příznivý stav proto vedl k další otázce, kde respondenti mohli volně formulovat své nápady na zapojení. Nápadů přišlo značné množství, nejvíc v odpovědích převládala blíže nespecifikovaná **dobrovolnická činnost, podílení se na organizaci akcí**, nebo přímo příklady již probíhajícího zapojení se do organizačních činností. Také obyvatelé reagovali na stávající nepříznivou situaci v nabídce gastro služeb a iniciovali **nápady s otevřením vlastní kavárny, cukrárny nebo restaurace**. Úplný výčet možností je k dispozici níže.

Obrázek 51 Odpověď na otázku: "Byli byste ochotni se osobně podílet na rozvoji obce?", zdroj: vlastní šetření (2020)

Obrázek 52 Odpovědi na otázku: "Jakým způsobem byste se chtěli zapojit?", zdroj: vlastní šetření, zpracováno pomocí monkeylearn.com/word-cloud (2020)

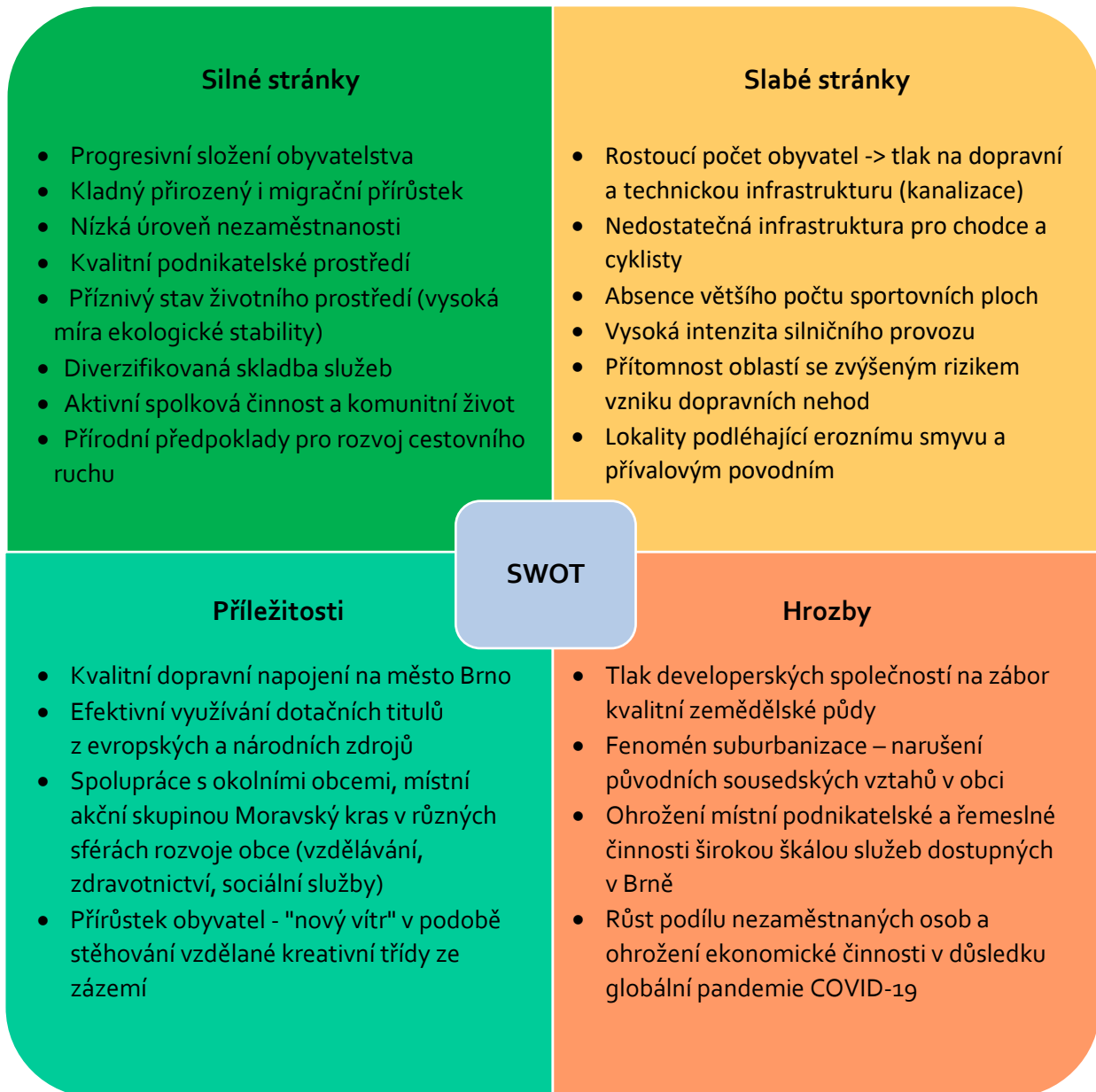
9.2 Pocitová mapa

Pocitová mapa je nástroj, který umožňuje aktivně zapojit občany do sběru informací a názorů na lokality, v nichž bydlí a které dobře znají. Jedná se o interaktivní prostředek participativního plánování veřejných prostranství. Občané pomocí barevných špendlíků vyznačují místa, ke kterým mají určitý vztah (pozitivní i negativní). V Březině jim k tomu napomohli tři základní otázky:

- **Kde se Vám to líbí a chcete toto místo zachovat tak, jak je?** /zelený špendlík/
- **Kde se Vám to nelíbí a chcete toto místo změnit?** /červený špendlík/
- **Kde Vám něco chybí (služby, vybavení apod.)?** /žlutý špendlík/

Sběr podnětů pro vytvoření pocitové mapy probíhal na základě dobrovolného zapojení během dne konání voleb (2. 10. 2020) kdy byl předpoklad většího počtu občanů pohybujících se po obci. Jedná se o anketní formu šetření. Nelze tak říci, že výsledky jsou reprezentativní za celou obec tj. že vypovídají o názorech všech obyvatel obce. Opakující se místa zaznačení sdružuje stručný komentář, tj. co konkrétně se v zájmovém území nachází. Pro lepší čitelnost se mapa nachází v Přílohách tohoto dokumentu.

10 SWOT Analýza

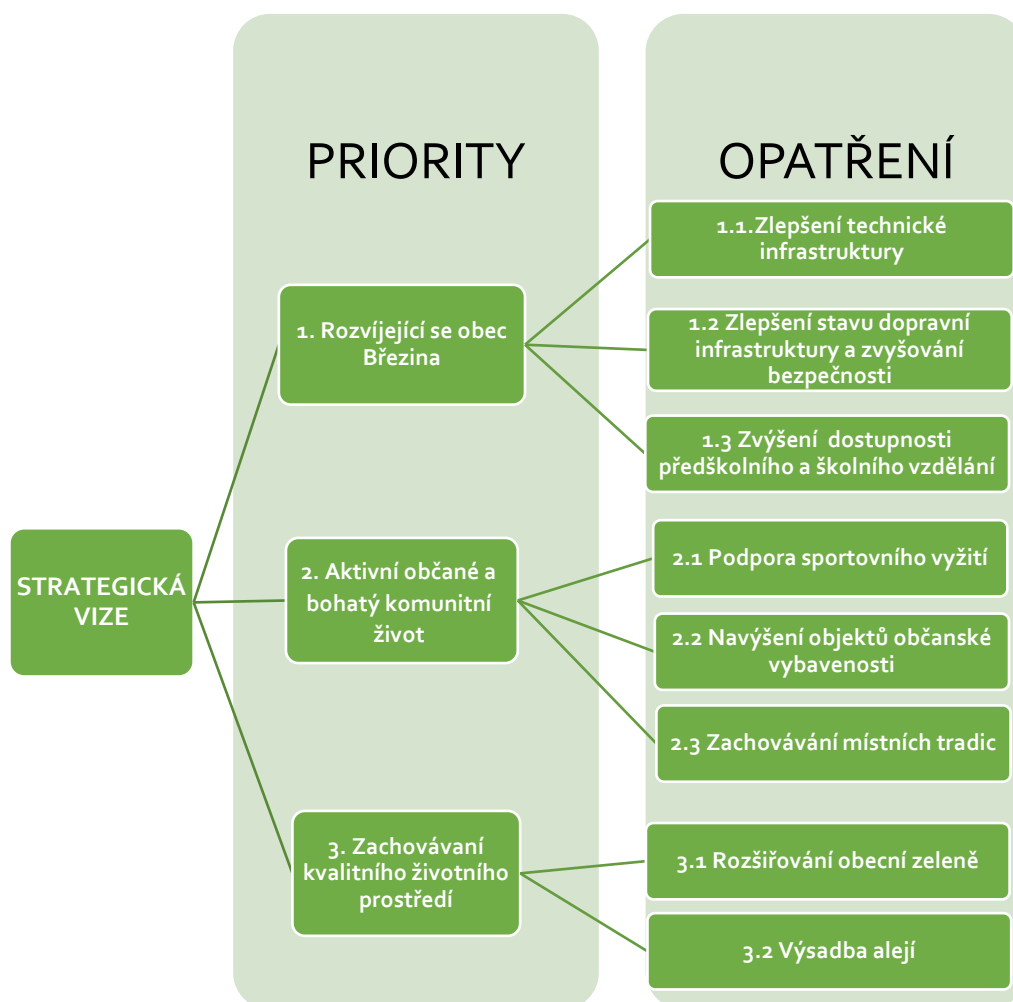
2. NÁVRHOVÁ ČÁST

2.1 Vize obce Březina

Březina je moderní, dynamickou obcí s aktivním obyvatelstvem vytvářejícím soudržnou komunitu. Jedinečná poloha v zázemí Brna nabízí atraktivní prostředí pro mladé rodiny i vzdělanou kreativní třídu. Kvalitní infrastruktura, čisté a bezpečné prostředí obestřené přírodou Moravského krasu prohlubuje místní cítění a vytváří vhodné podmínky pro spokojený život obyvatel. Obec je spravována s ohledem na udržitelný rozvoj zejména v oblasti populační politiky, ochrany přírody a zachování vnitřní integrity.

2.2 Strategické cíle a opatření

Priority vycházejí ze strategické vize a jsou dále členěny na jednotlivá opatření. Ta jsou rozepsána do dílčích aktivit (viz níže). Jednotlivá opatření jsou upřesněna v přehledu konkrétních projektů, případně jsou naplňována prostřednictvím akčního plánu pro kratší časové úseky.

Priorita 1 Rozvíjející se obec Březina

V obci je vybudována a bezproblémově funguje základní technická infrastruktura - zásobování pitnou vodou, elektřinou, plynem, nakládání s odpadními vodami, provoz komunikačních sítí. Obec pružně reaguje na rostoucí tendence počtu obyvatel, a proto dochází k **rozšíření kapacity čistírny odpadních vod**. V souladu s Plánem odpadového hospodářství ČR i v souladu se Strategií udržitelného rozvoje odpadového hospodářství obce Březina obec usiluje o předcházení vzniků odpadů a efektivnější nakládání včetně **třídění odpadu a recyklace**.

V rámci vnitřní dopravy jsou řešeny **možnosti parkování**, centrum obce je dopravně zklidněno. Dochází k realizaci infrastruktury pro pěší – **výstavbou chodníků**, čímž je zajištěno zvýšení dopravní bezpečnosti a lepší průchodnost obce nemotorovými prostředky. K těm bezesporu patří i cyklistická doprava. V dokumentu Strategie rozvoje cyklostezek obce Březina jsou navrženy **nové cyklistické trasy** propojující Březinu se sousedními obcemi. Poskytují nejen nové možnosti trávení volného času pro místní i turistické návštěvníky, ale také zlepšení dopravní propojenosti se zázemím a nové možnosti dojížděky obyvatel do práce či školy. Při formulaci představ o rozvoji obce nemožno opomenout nejmladší obyvatele. Díky navýšení kapacity Základní a mateřské školy obec reaguje na aktuální růstové trendy a **podporuje dostupnost vzdělání** i pro nově přichozí obyvatele. V obyvatelích se tak podporuje místní identita a prohlubují se vazby mezi obyvateli již od nejmladšího věku.

Indikátory:

- Počet ekvivalentních obyvatel napojených na ČOV
- Počet nových sběrných nádob pro třídění odpadu
- Množství (t) vytríděného odpadu
- Počet nových světelných bodů veřejného osvětlení
- Počet nových veřejně dostupných parkovacích míst
- Délka (km) nově vybudovaných chodníků
- Délka (km) nově vybudovaných značených cyklistických tras
- Počet dopravních nehod v obci
- Počet žáků v základní a mateřské škole Březina

Opatření 1.1 Zlepšení technické infrastruktury

- Zvýšení kapacity čistírny odpadních vod na 2000 EO s cílem zabezpečit dostupnost technické infrastruktury pro všechny obyvatele. Zároveň dobrá funkce garantuje příznivé parametry v oblasti ochrany životního prostředí
- Regenerace vodárenského vrtu a výměna čerpadla sloužící k efektivnímu a udržitelnému zásobování pitnou vodou
- Rozšíření a údržba veřejného osvětlení do nově přistavených rezidentních oblastí
- Nové sběrné nádoby pro třídění odpadu – zvyšování efektivity nakládání s odpadem, cesta k udržitelnějšímu odpadovému hospodářství v obci
- Rekonstrukce a kultivace sběrného dvora – úprava povrchu, oplocení, osvětlení a zabezpečení

Opatření 1.2 Zlepšení stavu dopravní infrastruktury a zvyšování bezpečnosti

- Vybudování chodníků, zvýšení dopravní bezpečnosti v obci
- Podpora udržitelné mobility pomocí budování cyklistických tras, zvýšení úrovně propojenosti Březiny s okolními obcemi
- Rozšíření nabídky veřejných parkovacích míst

Opatření 1.3 Zvýšení dostupnosti předškolního a školního vzdělání

- Zajištění předškolního a školního vzdělání všem dětem žijících v Březině, zvyšování kvality místního vzdělání (modernizace výuky, dostatečná nabídka mimoškolních aktivit)

Priorita 2 Aktivní občané a bohatý komunitní život

Soudržná komunita, podpora místní identity a pocitu sounáležitosti – oblasti, které si Březina klade za klíčové v Prioritě 2. Obec se zajímá o své občany, vytváří značný počet příležitostí k setkání formou **organizace společenských, kulturních či sportovních akcí** pro různé věkové skupiny, na kterých místní aktivně participují. K tomu je samozřejmostí kvalitní infrastrukturní vybavení, konkrétně je v zájmu obce **vybudování multifunkčního sportoviště**, které zároveň poskytuje prostor pro činnost spolků působících v obci (TJ Sokol Březina, SDH Březina). K zachování tradic chce obec přispět snahou zajistit podobu tradičního **březinského kroje včetně jeho vyhotovení**. Aktivní komunitní život je tak základním předpokladem pro udržení života v obci, zabránění efektu tzv. „brain drain“ a posílení sociálních vazeb a atmosféry sousedské pospolitosti. Kromě volnočasových aktivit jsou podporovány i služby každodenní potřeby díky existenci **domu služeb obce Březina**, který představuje rozšíření maloobchodu a podporu místních poskytovatelů služeb (kadeřník, řemeslnické činnosti apod.).

Indikátory:

- Počet nově vybudovaných zařízení pro volnočasové aktivity
- Počet organizovaných společenských akcí za rok
- Návštěvnost kulturních, hudebních či sportovních událostí
- Počet projektů zaměřených na rozvoj volnočasové infrastruktury
- Výše finanční podpory místních sdružení a spolků za rok
- Počet nově vytvořených služeb dostupných pro obyvatele

Opatření 2.1 Podpora sportovního vyžití

- Vybudování multifunkčního hřiště a doprovodného sportovního zázemí
- Podpora aktivit místních organizací a spolků

Opatření 2.2 Navýšení objektů občanské vybavenosti

- Počet nově vytvořených zařízení nabízející služby pro obyvatele
- Zajištění sociálních služeb pro obyvatele obce

Opatření 2.3 Zachovávání místních tradic

- Počet aktivit a projektů zaměřených pro trávení volného času s důrazem na místní specifika
- Počet obnovených tradičních krojů pro Anenské hody

Priorita 3 Zachování kvalitního životního prostředí

Březina je obcí pečující o své životní prostředí s cílem zachování atraktivní přírody Moravského krasu pro další generace. Pravidelně se zapojuje do akcí sloužících k úpravě okolí, např. do celonárodní akce „Uklidme Česko“. Proto je kladen důraz na zachování biologické rozmanitosti a rozvíjení činností zemědělství a lesnictví přírodně blízkým způsobem hospodaření. Rovněž je klíčové zaměřit se na zmírňování negativních vlivů změn klimatu a zlepšení informovanosti občanů v této oblasti. Obec proto podniká kroky k udržování příznivého stavu životního prostředí. Jedním z nich je **obnova obecních cest v extravilánu**, s cílem zpestřit mozaiku krajiny a současně zpřístupnit méně známe části katastru občanům, kterým se nabízí více možností aktivního trávení volného času poznáváním okolité přírody. Obec se taktéž rozhodla pokračovat ve **výsadbě alejí** za pomoci nejmladších občanů a šířit tak osvětu péče o životní prostředí již od útlého věku. Funkce alejí spočívá v zadržování vody v krajině, v zabraňování půdní eroze, také slouží jako větrolamy a příznivě působí na mikroklima v krajině. V neposlední řadě, snižují hluk a izolují tak rezidentní oblasti od dopravních aktivit. Kromě alejí se obec snaží o **rozšiřování zelených ploch** přímo v intravilánu obce drobnými prvky výsadby květinových záhonů, trávníků a na větších plochách (např. za hasičskou zbrojnicí) by ráda zrealizovala **ovocný sad** či park. Kompletní přehled aktivit, které obec plánuje realizovat v oblasti péče o životní prostředí je detailněji uveden v aktuálně zpracovávaném dokumentu **Adaptační strategie obce Březina na změnu klimatu**.

Indikátory:

- Množství vysazených dřevin podél polních komunikací
- Plocha (ha) zelených ploch na obecních pozemcích
- Počet projektů zaměřených na ochranu životního prostředí
- Počet obyvatel zapojených do akce „Uklidme Česko“
- Počet realizovaných protierozních opatření

Opatření 3.1 Rozšiřování obecní zeleně

- Vytváření zón odpočinku a relaxace díky rozšiřování zelených ploch v obci
- Zakládání kvetoucích záhonů, zkrášlení vzhledu veřejných prostranství
- Péče o stávající veřejné plochy zeleně
- Zapojení místních obyvatel do péče o zeleň - motivační nástroje a komunitní projekty

Opatření 3.2 Obnova obecních cest v extravilánu a sázení alejí

- Vytváření nových stromořadí podél polních komunikací (od OXESu směrem k oblasti Vojtíšky)
- Podpora osvětové činnosti díky zapojení nejmladších obyvatel do výsadby dřevin
- Realizace protierozních opatření

2.3 Projekty – akční plán obce

Tabulka 19 Přehled projektů obce Březina plánovaných v letech 2021 - 2026

Název aktivity	Důležitost	Termín	Odpovědnost	Přibližné náklady (Kč)	Zdroje financování	Opatření
Zvýšení počtu veřejných parkovacích míst	velká	2022	obec	500 tis.	dotace	1.2
Zavedení nového systému třídění odpadu	velká	2021-2022	obec	1,5 mil.	dotace	1.1.
Rozšíření veřejného osvětlení	velká	2023	obec	1 mil.	dotace	1.1
Rozšíření ČOV na 2000 EO	velká	2023-2025	obec	18 mil.	dotace	1.1
Regenerace vrtu na pitnou vodu a nové čerpadlo	velká	2021	obec	600 tis.	vlastní rozpočet	1.1
Realizace protierozních opatření	velká	2021-2022	obec	0,5 – 10 mil.	dotace	3.2
Přístavba MŠ/Přestavba ZŠ Březina	velká	2020-2021	obec	25 mil.	dotace	1.3
Multifunkční hřiště a sportovní zázemí obce	velká	2022-2023	obec	10 mil.	dotace	2.1
Chodníky obce Březina	velká	2021-2022	obec	9 mil.	vlastní rozpočet	1.2
Výsadba alejí	střední	2021	obec	100 tis.	vlastní rozpočet	3.2
Obnova cest v extravilánu obce	střední	2022-2025	obec	500 tis.	vlastní rozpočet	3.2
Rozšiřování obecní zeleně	střední	2022-2023	obec	500 tis.	dotace	3.1
Zjištění stylu tradičních březinských krojů a jejich pořízení	střední	2024	obec	500 tis.	dotace	2.3
Vybudování domu s pečovatelskou službou	střední	2026	obec, soukromý provozovatel	2-3 mil.	vlastní rozpočet, soukromý provozovatel	2.2
Vybudování cyklistické trasy do Křtin	střední	2024-2026	obec	2-3 mil.	dotace	1.2
Dům služeb obce Březina	střední	2024-2026	obec	10 mil.	vlastní rozpočet	2.2
Oprava sběrného dvora	nízká	2025	obec	1 mil.	dotace	1.1

zdroj: Obecní úřad Březina (2020)

Přílohy

Příl. 1 Pocitová mapa vytvořená obyvateli obce Březina, zdroj: vlastní šetření (2020)

